

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВНЗ «УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Факультет суспільних наук
Кафедра управління та організаційного розвитку

Магістерська робота

на тему : Львівський сімейний центр

Виконав: студент 6 курсу, групи СБА17м
спеціальності 073 «Менеджмент»
Пендюк Р. О.

Керівник: Опацька С. В.
Рецензент: Криса О. Й.

Львів 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
СТРАТЕГІЧНА ЧАСТИНА	
• Опис проблематики проекту та стратегії її вирішення	5
• Місія проекту	6
• Візія проекту	7
• Цілі проекту	9
• Стратегічний план дій	10
АНАЛІЗ СЕРЕДОВИЩА	
• Статистика одружень	12
• Міграція	12
• Власні дослідження	13
• PEST аналіз середовища	16
• SWOT аналіз	18
• Конкурентне середовище	21
• Конкурентні переваги нашого центру	27
ОПИС ПРОЕКТУ	
• «Ліцензія на шлюб» - програма підготовки до життя в сім'ї	29
• Короткі навчальні курси для сімей	36
• Дизайн-мислення для сімей	39
• Маркетинг та комунікація	41
• Точки диференціації	47
• Управління персоналом	48
• ІТ рішення	51
• Етапи запровадження	52
• Критерії успіху	54
• Управління ризиками	56
ФІНАНСОВА ЧАСТИНА	58
УПРАВЛІНСЬКІ ВИСНОВКИ	64
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ТА ДОПОМІЖНІ МАТЕРІАЛИ	70
ДОДАТКИ	71

ВСТУП

Коли Бог творив світ, а в цьому світі творив людину, Він мав лише одну мету – ділитись тою любов'ю, яка є в Ньому. Це єдине, чого прагне Бог. Але Творець очікує, що, прийнявши оцей безкорисливий дар любові, ми понесемо його далі, щоб так само дарувати іншим людям: «Нову заповідь Я вам даю: Любіть один одного! Як Я вас полюбив, так любіть один одного й ви!» (Ів. 13,14). І найкращим простором отого безкорисливого дару любові для людей є саме сім'я і родина.

Великий Митрополит Української Греко-Католицької Церкви і провідник українського народу Андрей Шептицький казав: «Майбутність належить тим народам, у яких подружжя є святою річчю, - у яких родинне життя чисте і святе» [11]. Розуміючи виклики українських сімей, Митрополит не лише скеровував до них свої численні послання, але також вирішував дуже конкретні проблеми. Знаючи, що в українських сім'ях процвітає алкоголізм, а частина сімей не живуть разом через вимушену трудову міграцію, Андрей Шептицький створює численні підприємства, дає можливість людям працювати та заробляти, а тим самим полишити думки про виїзд за кордон чи про пошук виходу в алкоголі.

У наступних розділах мова йтиме також про біль і рани, яких люди нерідко зазнають у своїх сім'ях. Але тут, на початку, я б хотів підкреслити, що «винахідником» сім'ї є сам Господь, і винахід цей призначено винятково для того, щоб люди ставали щасливішими і кращими.

Нещодавно, спілкуючись у колі чудових християнських родин, я пригадав, що за задумом Бога, сім'я є інструментом, який покликаний привести людей до Неба, а отже до безконечного щастя, початки якого мають бути вже тут. Виявилось, що навіть у цьому колі не всі усвідомлювали цю правду. Мабуть, тому, що нам, сучасним людям, простіше концентруватись на клопотах, проблемах, перешкодах, і за тим усім ми втрачаємо здатність бачити велике і гарне.

«Сьогодні родину зневажають, нею нехтують, і від нас потрібно лише визнати красу, істинність і добро в тому, щоб створити родину, бути сім'єю сьогодні; це є незамінним для життя світу, для майбутнього людства», – каже Папа Франциск [8].

Моє зацікавлення цією темою має також досить довгу історію. Ця історія починається з досвіду батьківської сім'ї, у якій я зростав і мав нагоду досвідчити, чим є любов, хоч були й не надто радісні моменти. Другим великим досвідом було написання магістерської роботи з педагогіки родини в часі навчання у Люблінському Католицькому Університеті (Польща). Моїм науковим керівником впродовж чотирьох років був священник-салезіянин о. Юзеф Вільк. Хоч він не мав власної сім'ї, але був сповнений якогось неймовірного трепету і любові до інституту сім'ї. І цю свою любов він дуже вдало передавав своїм студентам.

Згодом – досвід власної сім'ї, яка є моєю радістю, натхненням і силою впродовж 20 останніх років. І врешті – досвід священничого служіння, у якому були тисячі людських доль з їхніми сімейними радостями та невдачами, а також спільнота молодих сімей при парафії Преображення, у якій я виконую своє служіння.

Усі ці фактори викликають прагнення допомагати людям будувати щасливі сім'ї. Але цей досвід дає також надію, що я можу знаходити шляхи, як цю допомогу втілювати.

РОЗДІЛ І

СТРАТЕГІЧНА ЧАСТИНА

1. Опис проблематики проекту та стратегії її вирішення.

Більшість досліджень молоді в Україні, які проводились впродовж останніх років, свідчать, що одним з пріоритетів молодих людей сьогодні є щаслива сім'я, бо аж 60% молодих українців саме сім'ю ставлять, як головну мрію про майбутнє. Більше того, вони хочуть також будувати добрі стосунки зі своєю батьківською сім'єю. [6]

Проте далеко не завжди діється саме так. У силу різних обставин, сімейні негаразди створюють неймовірну кількість труднощів, а навіть серйозних життєвих криз. Загальновідома статистика свідчить, що понад 50% укладених цивільних подружжів в Україні розлучаються. [3] За цією статистикою стоять долі цілком конкретних людей, яким важко буває впоратись із самотністю, безпорадністю та багатьма іншими соціальними наслідками. Унаслідок таких ситуацій велика кількість дітей стають сиротами чи напівсиротами, що безумовно відбивається на їхньому психологічному, духовному, а подекуди й фізичному розвитку.

Не варто думати, що той відсоток подружжів, які не розлучаються, позбавлений труднощів. Там також трапляються численні та серйозні кризові ситуації, які впливають як на самих подругів, так і на їхніх дітей. Варто лише виокремити такі явища, як різного роду залежності: алкоголізм, ігроманія, наркоманія тощо. У багатьох сім'ях чоловік з жінкою залишаються разом лише для того, щоб надто не ранили дітей, але вони не завжди навіть знаходять теми для спілкування, а нерідко спілкування взагалі немає.

Неабияким викликом у цій ділянці є той факт, що в нашій культурі бракує:

1. Усвідомлення, що до життя у сім'ї, до виконання функції чоловіка чи дружини, а також батька чи матері, можна і варто готуватись як до будь-якої іншої місії чи завдання. Ми здобуваємо освіту, щоб стати водієм, електриком, юристом тощо, проте не бачимо сенсу готуватись до виконання найважливішої життєвої місії.

2. Розуміння того, що при виникненні у сім'ї труднощів, серйозних конфліктів чи перешкод, можна звертатись до фахівців, та отримати допомогу у вирішенні цих складних ситуацій. Часто пари, якщо і звертаються по допомогу, то роблять це вже в дуже складних обставинах, коли навіть фахівці не завжди можуть допомогти.

1.1. Місія проекту

Створюємо умови сім'ям для їх ефективного та всебічного розвитку, опираючись на християнські цінності та використовуючи останні досягнення та дослідження психології, соціології, педагогіки та інших дотичних дисциплін.

Маємо констатувати, що в нашому суспільстві все ще недостатньо уваги приділяється власному розвитку, праці над собою, над своїм внутрішнім світом. Ми, як суспільство, добре розуміємо, що маємо працювати над своїми професійними навичками, щоб досягнути розвитку та кращого матеріального забезпечення. Мій досвід священника, а зокрема досвід спілкування з багатьма людьми, дозволяє мені висловити думку, що праця над власним духовним розвитком, над своїми комунікативними навичками в побуті, емоційним та культурним розвитком для більшості українців все ще залишається поза їхніми зацікавленнями. Тому нерідко зустрічаємо успішних фахівців, які не дуже добре розуміють, що робити з власним життям, як будувати стосунки із близькими людьми, навіщо в їхньому житті потрібний Бог і чому люди ходять в музеї і театри.

Для багатьох людей справжнім сенсом їхнього життя стала їхня робота та професійний розвиток просто тому, що вони розуміють як ця ділянка життя функціонує і для чого потрібна. Усе решта втрачає сенс. Люди нудяться, коли

випадає два чи три вихідні поспіль, не кажучи про відпустку, бо не уявляють, що можна робити з дружиною чи чоловіком і дітьми. Вони воліють свою присутність замінити подарунками. Багато людей тижнями чи місяцями не спілкуються з батьками, братами та сестрами, бо не знають, навіщо це потрібно. А якщо і відбуваються такі зустрічі, то радше з обов'язку, а не з бажання. Як не дивно, подібні тенденції можна помітити і в стосунках з друзями, яких люди собі самі обрали. Також чимало людей загубили свого Творця, бо просто не можуть виміряти Його присутність і користь у своєму житті, і навіть якщо йдуть у храм, то радше задля віддання данини традиції, аніж задля зустрічі із Живою Особою Бога. [5]

Я б не хотів стверджувати, що все довкола є сумним і нецікавим. Безумовно залишається дуже багато добрих і світлих людей, які вміють поєднувати свій професійний розвиток із будівництвом живих стосунків з людьми та Богом. Проте, на мою думку, існує тенденція до перенесення життєвих пріоритетів із сфери духа і стосунків на дуже матеріальні та вимірні ділянки життя. А це, хоч і має свої переваги, не може зробити людину щасливою, адже Творець нас створив духовно-тілесними і лише правильний розподіл пріоритетів може дати людині відчуття справжнього щастя.

Тому місією цього проекту я бачу саме творення умов для переосмислення людьми їхніх життєвих пріоритетів, а також для надання глибшого сенсу співжиттю із близькими людьми, передовсім сім'єю.

1.2. Візія проекту

Формування середовища щасливих та самодостатніх сімей, які своїм позитивним практичним прикладом повертатимуть суспільству віру у можливість та досяжність високих ідеалів сімейного життя.

Чимало досліджень доводять: одним із ключових факторів, що формують нашу ідентичність, є саме середовище. Те, що ми бачимо довкола себе, у своєму оточенні, часто мимоволі починаємо сприймати як норму. Можу тут послатись

також на особистий досвід, коли навіть у доволі зрілому віці розумію, як люди, з якими спілкуюсь, книжки які читаю впливають на мене і формують.

Сьогодні масова культура, яка пропагується через кіно, літературу, музику, інформаційні канали, в кращому випадку просто не помічає цінності сім'ї і родини. До того ж, люди спостерігають довкола чимало прикладів «неуспішних» сімей. Готуючи цей проект, я провів чимало інтерв'ю з людьми неодруженими, намагаючись з'ясувати, що вони б хотіли дізнатись, чи зрозуміти, перш ніж одружаться. Я чув різні думки, але усі були одностайні в тому, що не хотіли б зустрічатись із сім'ями, які розпались і слухати їхні історії. Вони казали, що знають таких історій чимало. Такі обставини можуть створити відчуття приречення і неможливості бути щасливим у сім'ї апріорі.

Вірю, що можливо створити зворотний рух: коли успішні і щасливі сім'ї будуть поширювати свій позитивний «вірус» серед тих, хто їх оточує. Тому візією проекту і є творення цих позитивних середовищ.

У цьому контексті можу поділитись уже наявним власним позитивним досвідом. Приблизно в 2013 році у храмі Преображення, де я служу як священник, ми спробували запросити молоді пари, які отримали Таїнство Подружжя в нашому храмі, на спільну Літургію. На це запрошення відгукнулись близько 80 пар. Після Літургії ми запропонували охочим залишитись для спілкування. Тоді залишилось близько 15 пар. З того почалася діяльність нашої спільноти молодих сімей, які за цей час організовували спільні проекти, разом ремонтували приміщення для зустрічей, мандрували Україною, проводили лекції, дні духовної віднови тощо. Важливим є те, що всі ці сім'ї зазначають, що спільнота є для них дуже важливою частиною життя, оскільки допомагає знаходити відповіді на такі запитання, на які немає відповідей у інших середовищах.

Маю визнати, що хоч я і був ініціатором створення спільноти, останніми роками не багато зусиль приклав для її розвитку через свою зайнятість у інших

проектах. Думаю, що при належному підході, ця спільнота може зростати як кількісно так і якісно.

Останнім часом також дедалі активніше ставиться під сумнів сам інститут сім'ї як єдності жінки та чоловіка. У західному суспільстві активно просувається думка, що сім'єю може бути будь-яке об'єднання, у тому числі жінки і жінки, чоловіка і чоловіка тощо. З іншого боку, серед молоді дедалі більш популярною стає теза, що зовсім не обов'язково брати на себе будь-які зобов'язання; натомість пропонується модель «вільних стосунків» - коли люди просто живуть разом, поки обое того хочуть. Такі явища вважаю глибоко руйнівними, зрештою, вони суперечать християнському баченню сім'ї як єдності чоловіка і жінки на ціле життя в любові та вірності.

1.3. Цілі проекту

1) Допомогати мешканцям Львова, а згодом - інших міст України, усвідомлювати важливість належної підготовки до життя в сім'ї, важливість постійної спільної праці над стосунками в сім'ї та можливості вирішення проблем за допомогою фахівців.

2) Покращити систему підготовки до життя в сім'ї, яку застосовують парафії УГКЦ, оптимізуючи програму до потреб цільової аудиторії, а також залучаючи високого рівня фахівців.

3) Створити програми навчання та розвитку сімей та розвинути попит на участь у таких програмах.

4) Створити середовище сімей, які активно працюють над розвитком своїх сімей та підтримують і допомагають іншим у їхньому розвитку.

5) Опрацювати економічну модель праці центру, яка дозволить оплачувати працю фахівців на рівні середньої ринкової вартості, дозволить розвивати центр і створювати нові програми та приносить прибуток.

б) Опрацювати модель діяльності центру, яка дозволить відкривати аналогічні центри або запускати окремі програми в інших містах за принципом франшизи.

1.4. Стратегічний план дій

На сьогодні я бачу декілька потенційних програм та напрямків, які дозволять розвивати центр. Зважаючи на початковий етап діяльності проекту, та невелику кількість як матеріальних, так і людських ресурсів, планую ці напрямки розвивати поступово. Вже з осені 2019 року планую розпочати напрямок підготовки до життя в сім'ї. Думаю є дві головні причини цього:

1. Насамперед, в Українській Греко-Католицькій Церкві вже давно впроваджена програма підготовки до життя в сім'ї. Більше того, така підготовка є обов'язковою для тих, хто планує отримати Таїнство Вінчання в храмі УГКЦ. Якщо нам вдасться створити альтернативну програму, зробити її більш цікавою, залучити найкращих фахівців та провести належну інформаційну компанію, то - припускаю - ми можемо залучити чималу кількість клієнтів, єдиною суттєвою перешкодою для яких може стати порівняно висока вартість.

2. Провівши ефективний та цікавий курс передподружньої підготовки ми створимо середовище довіри. Ті пари, які вже матимуть позитивний досвід співпраці з нами, будуть більш охоче і з більшою довірою відгукуватись на наші пропозиції для сімей.

Наступним етапом я бачу запуск короткотермінових програм для сімей, на яких будуть розглядати найбільш важливі для цільової аудиторії теми, залучаючи найкращих фахівців. У цьому напрямку при правильній маркетинговій стратегії ми можемо залучити платоспроможні сім'ї, які будуть в змозі належним чином оплатити наші програми.

Також ми з командою розглядаємо можливість запропонувати цілком інноваційний продукт - дизайн-мислення для сімей. Ця тема потребує ще належного опрацювання та підготовки, але може стати цілком життєздатним і дуже популярним продуктом. Серед інших майбутніх напрямків ми бачимо корпоративні програми для бізнесу, створення коворкінгу для молодих мам, програму реінтеграції для сімей, які довго живуть окремо, зокрема через трудову міграцію та інші.

РОЗДІЛ II

АНАЛІЗ СЕРЕДОВИЩА

2. Загальний аналіз середовища

2.1. Статистика одружень

2017 році у Львівській області було зареєстровано понад 16 тис. цивільних одружень. При цьому, близько половини з цих одружень зареєстровано в місті Львів. Загалом по Україні у 2017 р. відсоток розлучень становив 51%, а у Львівській області трохи більше 38%. [3]

Середній вік одруження по Україні для жінок становить 25 років, для чоловіків – 28.

2.2. Міграція

Важливим соціальним чинником, який впливає на ситуацію в сім'ях, є високі міграційні показники. За офіційною статистикою у 2018 році Львівську область залишили понад 36 тис. осіб, а прибули в неї понад 38 тис. Проте ми розуміємо, що справжні цифри є значно вищі, особливо, якщо брати до уваги осіб, які їдуть на роботу на декілька місяців чи років. Такі виїзди хоча переважно покращують матеріальний стан сімей, проте негативно впливають на стосунки як між подругами, так і з дітьми. У кращому випадку після довгої розлуки людям важко знайти порозуміння. У гірших ситуаціях це спричиняє нові зв'язки, розлучення, залежності тощо.

Іншим важливим фактором є твердження деяких дослідників, що частина людей їдуть на заробітки не стільки в пошуках кращого матеріального забезпечення, скільки втікаючи від своїх побутових проблем та викликів, у тому числі пов'язаних із сімейним життям. Ця тема ще потребуватиме з мого боку додаткового дослідження та фахових даних.

2.3. Власні дослідження

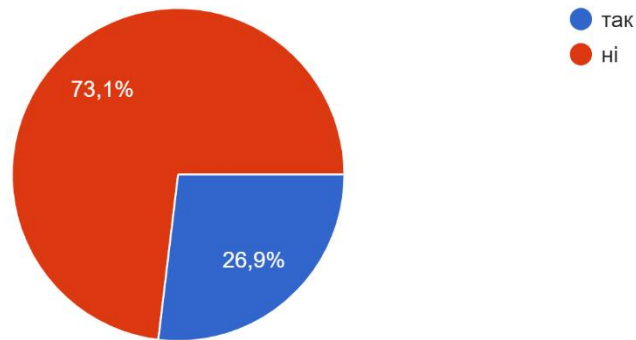
У період підготовки проекту я провів близько 20 інтерв'ю з молодими людьми, які готуються до одруження або є одруженими не більше року. З цих інтерв'ю можна зробити декілька висновків стосовно етапу підготовки до життя в сім'ї:

- Ті пари, які були учасниками курсів передподружньої підготовки при парафіях УГКЦ зазначили, що брали участь у них неохоче, але загалом дуже задоволені.
- Щодо зауважень, то ці пари зазначали, що часто було нецікаво та нудно, було мало інтерактиву, теми були представлені доволі хаотично (відповідно до можливостей викладачів, а не логіки самого курсу), бракувало практичних прикладів, викладачі говорили складною мовою із багатьма богословськими термінами.
- Молоді люди не відчують, що в теми стосунків можна навчатись.
- Вони хотіли б отримувати відповіді на свої запитання.

Також мною було проведено опитування в Інтернеті за допомогою ресурсу Google Forms. Учасниками цього опитування стало 400 людей віком від 18 до 30 років. Важко говорити про репрезентативну вибірку цього опитування, проте я звертався з проханням про поширення опитувальника до молодих людей з різних середовищ, з різними цінностями та світоглядами. Більшість опитаних були неодруженими:

Чи ви одружені?

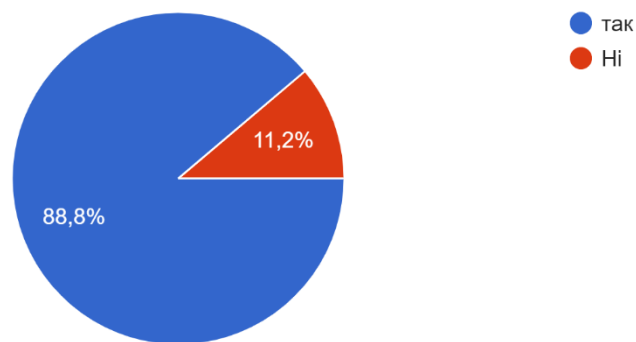
394 відповіді

Цілковита більшість опитаних вважають, що спеціальна підготовка до життя в сім'ї є необхідною:

Чи Ви вважаєте, що до життя в подружжі необхідно спеціально готуватись?

394 відповіді

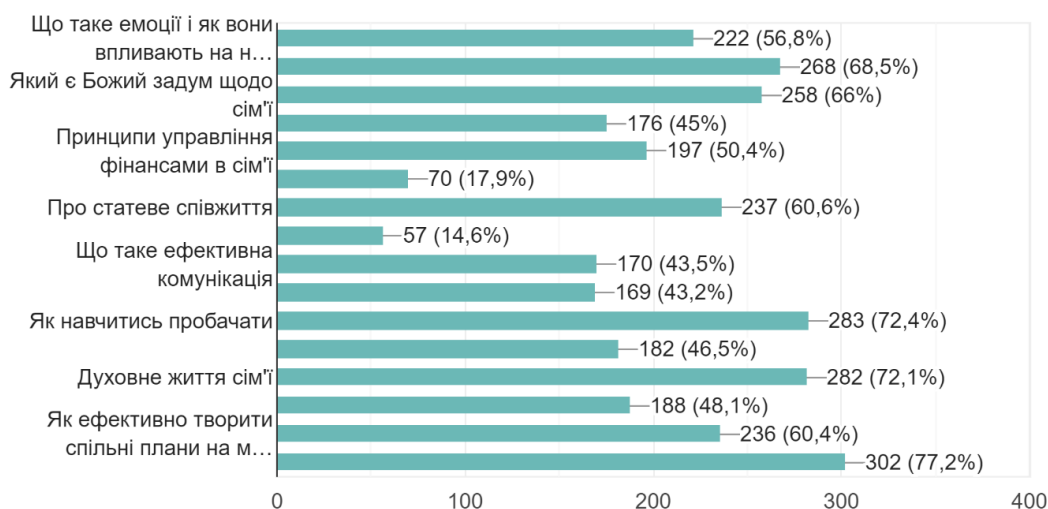
На запитання «Як повинно виглядати приготування до життя в сім'ї?» по 29% опитаних зазначили важливість читання спеціальної літератури та проведення спеціальних навчальних курсів. Проте аж 57% вважають, що

необхідно поєднувати все разом: читання літератури і курси, а також онлайн-навчання і розмови з батьками.

А ось так респонденти відповіли на запитання про теми, які слід піднімати в часі навчання перед одруженням:

Про що майбутні наречені повинні довідатись, чи чого навчитись, перед одруженням:

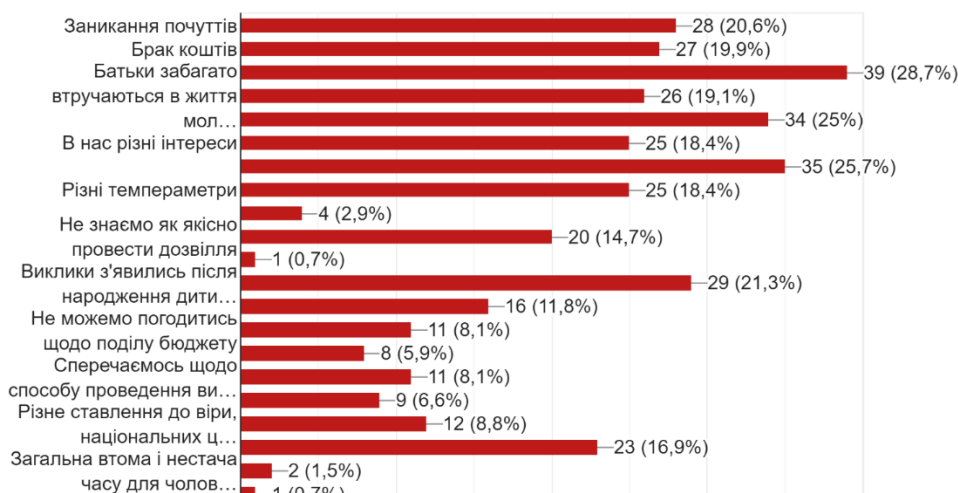
391 відповідь

Також я проводив дослідження, які теми важливі для людей, які живуть у сім'ї:

Виклики (можна відзначити кілька відповідей)

136 відповідей

2.4. PEST аналіз середовища

Таблиця 1

Політика	Р	Економіка	Е
	<ul style="list-style-type: none"> - Обрано нового президента Володимира Зеленського - Восени парламентські вибори - Попереду місцеві вибори, зокрема, мера Львова - В Україні активно триває процес децентралізації - На Сході війна і невпинна загроза з боку Росії - Хоч повільно, але Україна рухається в бік політичної інтеграції з Європою, що водночас означає лібералізацію таких понять, як сім'я - Корупція на всіх рівнях влади - В Україні відсутні державні органи, місією яких є дбати про розвиток сім'ї як на державному, так і на місцевому рівні 		<ul style="list-style-type: none"> - Впродовж довгого періоду в Україні спостерігається відносна фінансова стабільність - Відновилося зростання ВВП, яке водночас є недостатнім для швидкого розвитку країни - Невисокі зарплати, через що в багатьох сім'ях мусять працювати обоє з подружжя - Водночас прослідковується тенденція до сталого покращення матеріального становища працюючих українців - Великий відтік робочої сили - Стрімко зростає ІТ сектор, зокрема у Львові - Існує можливість залучення грантових коштів

Соціум	S	Технологія	Т
	<ul style="list-style-type: none"> - Високий відсоток розлучень серед сімей - Молодь дедалі частіше відкладає одруження, віддаючи перевагу «вільним» стосункам - Серед частини людей, особливо молодих, зростає попит на навчання та саморозвиток - З'являються психологічні поради, які допомагають сім'ям - У сім'ях невисокий рівень народжуваності - Поширюється поняття «нетрадиційних сімей» - У масовій культурі невеликий наголос робиться на такі поняття як вірність, відповідальність, чесність - Поширюється екологічна свідомість людей - Пропагується здоровий спосіб життя - Тему сім'ї активно піднімають громадські організації та різноманітні фонди - Серед підприємців поширюється соціальна відповідальність 		<ul style="list-style-type: none"> - Триває активний розвиток технологій у світі - Дедалі більшого значення в житті людини набирає Інтернет та все, що з ним пов'язане - Соціальні мережі – одне з головних середовищ перебування сучасних людей - Соціальні мережі формують політичні переконання, естетичні вподобання, тренди та настрої сучасних людей - Безмежний доступ до інформації будь-якої якості - Головним гаджетом сучасної людини став смартфон - Технології активно використовують в освітньому процесі

2.5. SWOT аналіз

Таблиця 2

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> • Певна кількість компетентних та досвідчених у справах сім'ї людей • Велика база даних молодих сімей • Досвід праці у цьому напрямку • Велике коло знайомих: підприємців, державних службовців, журналістів, громадських діячів, психологів, священиків, які можуть допомогти в розвитку центру. • Закінчена MBA • Інтегральний підхід до сім'ї: підготовка до життя в сім'ї, супровід молодих сімей, вирішення проблем, виховання дітей та супутні послуги 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатній бізнес-досвід • Нерозуміння, як з потенційно важливої теми зробити бізнес • Недостатня кількість відповідних фахівців • Відсутність чіткого розуміння, якого саме продукту очікує клієнт • На етапі творення простору в храмі Преображення потенційно велика залежність від зовнішніх факторів: єпископа, пароха, парафіян... • Потреба великих інвестицій в інфраструктуру • Брак коштів

Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> • Багато сімейних проблем та загроз • Бажання молодих людей мати добру сім'ю • Існуючі просімейні активності зосереджені на передпологовій підготовці або консультаціях психологів та психотерапевтів у випадку серйозних проблем. Брак комплексного підходу • Спільнота молодих сімей храму Преображення • Церковна мережа • Багато потенційних партнерів • Велике бажання батьків інвестувати в дітей • Тема потенційно може зацікавити роботодавців, які хочуть, щоб їхні працівники мали максимально комфортні умови вдома • Загальний тренд до важливості навчання і праці над собою • Високі сучасні комунікаційні можливості, які 	<ul style="list-style-type: none"> • Байдужість багатьох людей до сімейних справ • Модні вирішення сімейних проблем - розлучення або байдужість • Під сумнів ставиться саме поняття «сім'я» • Недовіра певної кількості людей до Церкви. Стереотипи • Невдалі спроби вирішити сімейні проблеми через Церкву • Небажання платити за знання про сім'ю та стосунки • Конкуренція: інші сімейні центри, психологічні поради, тренінги, популярна література, журнали, Інтернет • Відсутність культури пошуку зовнішньої допомоги для вирішення сімейних проблем • Очікування на «чарівну пігулку» - легке вирішення складних питань, без докладання особливих зусиль

<p>дозволяють вільно спілкуватись з ЦА як оффлайн, так і онлайн</p> <ul style="list-style-type: none"> • Велика кількість дотичних тем та напрямків, з якими можна творити перетини: сімейні розваги, івент-агенції, сімейні подорожі, розвиток дітей, персональний розвиток, духовні реколекції, прощі, сімейні фотосесії, медицина, товари сімейного вжитку... • Важливість сімейної тематики для християн • Обов'язковість передподружніх наук для Таїнства Шлюбу 	
---	--

Після проведення PEST та SWOT аналізу (Таблиця 1 і 2) ми побачили наступні можливості:

- Тема сімейного благополуччя може бути доволі цікавою та важливою для місцевої влади, а процес децентралізації дає їй реальні ресурси для підтримки таких ініціатив.
- Існує велика необхідність лобювати сімейну тематику в органах державної влади.
- В Україні існує вже немалий прошарок платоспроможного населення, яке готове платити за важливі для себе проекти.
- Необхідно вивчити можливість залучення грантових коштів для проектів із залученням молоді, яка не спроможна оплатити повну вартість.

- Сімейна тематика є важливою для великої кількості людей, необхідно провести якісну інформаційну компанію, для «пробудження» інтересу.
- Є можливість творити партнерства із бізнесом та громадськими організаціями, які займаються подібною тематикою.
- Тема сімейного благополуччя працівників потенційно може бути цікавою для власників, керівників бізнесу та HR відділів, оскільки може сприяти кращій залученості працівників у роботу.
- Для належного функціонування проекту критично важливим є максимально якісне використання можливостей соціальних мереж, а також творення Інтернет-сторінок та мобільного додатку для гаджетів.
- Стереотипи про нецікавий формат подачі в Церкві можна ламати якісною програмою та цікавою подачею
- Якісна маркетингова стратегія може ламати стереотипні уявлення про неважливість підготовки до життя в сім'ї чи долаття труднощів, які виникають.
- Упередження стосовно оплати таких послуг чи фінансові труднощі можна вирішувати за рахунок фінансування місцевими бюджетами чи грантовими коштами
- Брак досвіду в цій ділянці можна надолужити через залучення фахових консультантів, а також методом спроб у невеликих масштабах.

2.6. Конкурентне середовище

Прямі та непрямі конкуренти:

- Парафіяльні курси підготовки до подружжя
- Психологічні консультації
- Онлайн курси
- Література про сім'ю та стосунки

- Соціальні мережі
- Суспільні стереотипи
- Брак часу

Сімейні центри

Аналізуючи конкурентне середовище, необхідно зауважити, що прямих конкурентів небагато. Передовсім тому, що справою підготовки до життя в сім'ї, як також розвитком існуючих сімей мало хто займається. Сімейну тематику в назві часто використовують ті бізнеси та організації, які насправді зосереджують свою увагу на дітях: сімейні центри організовують дозвілля для дітей, навчальні програми для дітей тощо. Такі центри лише умовно можна вважати нашими конкурентами, оскільки ми маємо намір зосередитись більше на питаннях стосунків наречених та подружжя, а також виховання дітей. Думаю, що ці проекти радше можуть стати нашими партнерами, оскільки ми зможемо мати пропозиції для батьків, яких діти беруть участь у заняттях таких організацій. Час, коли діти займаються, їхні батьки не завжди знають чим себе зайняти, а ми можемо запропонувати їм короткі але цікаві та корисні розмови чи заняття з фахівцями.

Курси підготовки до подружжя УГКЦ

Чи не єдиною організацією, яка свідомо і впродовж досить тривалого періоду займається системною підготовкою до життя в подружжі є Українська Греко-Католицька Церква. Вже близько 20 років така підготовка є обов'язковою для всіх пар, які планують отримати Таїнство Вінчання в храмі УГКЦ. За цей час навіть було напрацьовано спеціальну програму, яку мали б застосовувати в усіх парафіях. Вона передбачає 18 тематичних зустрічей із нареченими. Проте її імплементація на місцях відбувається не однаково успішно. У великих містах, як-от Львів, при багатьох парафіях відбуваються такі курси, які передбачають 10-12 зустрічей. Викладачами таких курсів здебільшого є священники, психологи

та лікарі. Міські парафії, які самі не проводять курсів, скеровують своїх наречених до інших парафій для проходження курсу.

Я сам вже впродовж 12 років викладаю на курсах передподружнього приготування в храмі Преображення у Львові, а також мав нагоду розмовляти з учасниками курсів, що відбуваються в інших осередках. Варто зазначити, що нерідко наречені дуже неохоче погоджуються на участь у курсі, сприймають це як певне зовнішнє насилля. Хоча після його завершення відзначають, що отримали багато корисної і важливої для себе інформації.

Якщо говорити про недоліки програми при парафіях УГКЦ, то, на мою думку, їх є декілька. Передовсім, сама програма містить багато богословських тем, які не завжди мають прямий стосунок до сім'ї та подружжя. Вважаю, що людям потрібно якнайбільше відкривати Бога і давати всі нагоди для зустрічі з Ним, проте думаю, що на етапі підготовки до життя в сім'ї необхідно максимально сконцентруватись на тих темах, також богословських, які допоможуть нареченим започаткувати щасливу та здорову сім'ю.

Іншим викликом є якість викладання. Попри щире бажання допомогти майбутнім сім'ям, далеко не всі викладачі цих програм мають необхідні компетенції та знання. З відгуків учасників таких курсів знаю, що часто ці особи просто презентують своє бачення, не зважаючи на об'єктивні дані чи навіть загальні вказівки щодо програми, які є в Церкві.

Третім викликом є дотримання спільної програми. Попри те, що програма розроблена, а зараз робоча група працює над її оновленням, більшість парафій проводять курси на свій розсуд, виходячи з власних переконань, компетенцій чи наявних фахівців. Так, ми маємо в Церкві дуже розмаїту ситуацію: коли в одних парафіях, переважно міських, наречені мають нагоду пройти системну і ґрунтовну підготовку, а в інших ця підготовка обмежується однією чи кількома розмовами зі священником.

Досить успішною спробою уніфікації процесу підготовки до життя в сім'ї є Інститут душпастирства подружжя та сім'ї Стрийської єпархії. Вони створили єдину програму, яка має 6 великих тем:

- Бог і людина
- Богослов'я подружжя
- Психологія подружжя і сім'ї
- Канонічне і цивільне подружнє право
- Біоетичні аспекти подружжя та сім'ї
- Відповідальне батьківство

Також в кожному деканаті цієї єпархії діє відділення інституту, у якому спеціально підготовлені фахівці проводять навчання для усіх наречених, які планують отримати Таїнство Подружжя в храмах УГКЦ цього деканату.

Ми плануємо започаткувати курси передподружньої підготовки, які:

- будуть мати чітку структуру та спрямованість на підготовку до життя в сім'ї;
- будуть давати необхідні знання для отримання Таїнства Подружжя в храмі УГКЦ;
- будуть відкритими для тих, які не планують брати Шлюб в храмі УГКЦ;
- залучатимуть лише добре підготовлених фахівців;
- не будуть нудними та нецікавими.

З іншого боку, ми запропонуємо парам, які пройшли в нас підготовку, подальший супровід через залучення до спільноти випускників та запрошення на заходи для сімей.

Психологічні консультації

Цей напрямок останніми роками в Україні доволі активно розвивається. З одного боку, це певна тенденція, яку ми переймаємо із Заходу, а з іншого, люди починають усвідомлювати, що психічне здоров'я є важливим і над ним можна працювати. Маючи чимало знайомих психологів та психотерапевтів, знаю, що дуже часто вони насправді допомагають людям віднайти внутрішню рівновагу, порозумітись з близькими, чи знайти своє професійне покликання.

Організації та приватні консультанти, які надають такі послуги є нашими конкурентами. Проте існують також суттєві відмінності між метою їхньої діяльності та метою нашого центру. Передовсім, вони працюють винятково з людьми, які мають певні проблеми, їх усвідомлюють та шукають сторонньої допомоги. Ми також будемо намагатись допомагати людям вирішувати свої проблеми, але будемо радше фокусуватись на їх запобіганні. Також ми ставимо собі мету допомогти цільовій аудиторії усвідомити потребу розвитку стосунків навіть тоді, коли немає складних ситуацій.

Іншою відмінністю є те, що ці організації вирішують різного роду психологічні труднощі, включно із питаннями сімейних відносин. Натомість ми фокусуємось винятково на житті в сім'ї та усіх аспектах цього життя.

Також нашим завданням є створити бренд, який буде впізнаваним, не буде подібним до інших та викликати довіру. Саме це є певним викликом психологічних консультантів – для стороннього спостерігача вони є дуже однотипними, а це створює можливість появи під цим брендом не дуже компетентних фахівців, а також різного роду шарлатанів, які замість фахового підходу пропонують езотерику та інші сумнівні практики.

Спеціалізовані сайти та онлайн курси

Сучасні молоді люди відповіді на свої запитання переважно шукають в мережі Інтернет. Якщо раніше вони радились з друзями, іноді з батьками чи іншими дорослими, то тепер шукають підказок в Google, Instagram чи Telegram. Це створює багато можливостей, але водночас і загроз. Ви можете легко знайти сайти чи канали, які вам розкажуть про стосунки, про особливості жінок та чоловіків, про виховання дітей тощо. При цьому, більшість такої інформації є у вільному доступі і не передбачає додаткових оплат.

Проте, небезпекою є те, що серед різноманіття інформації, порад і можливостей вибрати те, що варте довіри, що ґрунтується на наукових підходах та має на меті допомогти, а не продати чергову «чарівну паличку» або неможливо, або дуже складно.

Під цим оглядом наша пропозиція має базуватися на професійності, довірі та зрозумілості. Хоча, будуючи свою пропозицію ми не можемо нехтувати сучасними викликами, а тому маємо бути легкодоступними також через гаджети.

Також нашим завданням є створити певну «моду» на працю над стосунками, підготовку до життя в сім'ї, розвиток пов'язаних навичок. І ця «мода» повинна поширюватись, саме через соціальні мережі та інші онлайн-платформи, самими молодими людьми.

Суспільні стереотипи.

Спілкуючись з багатьма молодими людьми, які вже мали досвід участі в курсах підготовки до подружжя, як і з тими, які такого досвіду не мали, мені довелось неодноразово почути запитання: «А навіщо вчитись?» В нашій суспільній культурі твердо вкорінене переконання, що життя в сім'ї відбувається само собою, що для цього не потрібно докладати додаткових зусиль, а вже точно не потрібно нічого вчитись. І аргументом тут є факт, що багато попередніх поколінь обходились без навчання. З іншого боку існує страх, що хтось

сторонній захоче втручатись в дуже особисту та інтимну частину життя, чого більшість людей собі не бажають.

Щодо досвіду попередніх поколінь, то варто зазначити, що раніше люди жили в доволі закритих та тісних спільнотах, де досвід поколінь формувався і в повному обсязі передавався дітям. Таким чином, молоді люди вступаючи в подружнє життя несли із собою напрацювання попередніх поколінь. З іншого боку, дуже важливими були традиції та наука Церкви. Молоді люди чітко розуміли і переважно приймали Євангельську науку про сім'ю, що було доволі надійним фундаментом для побудови стосунків. Сучасні молоді дуже часто не мають цього фундаменту родинних традицій чи чіткого християнського бачення сім'ї. А навіть, якщо їх цього вчили, то нерідко вони все ставлять під сумнів та шукають певної верифікації свого розуміння.

Щодо страху втручання в особистий та делікатний простір, то нашим завданням буде намагатись якомога менше таке втручання допускати, а з іншого боку комунікаційну стратегію побудувати таким чином, щоб створити в цільовій аудиторії відчуття безпеки і дбання про їх особистий приватний простір.

Брак часу

Можливо, один з головних наших непрямих конкурентів. Темп та інтенсивність життя сучасної людини, не дозволяють їй експериментувати. Таким чином, люди обирають лише ті можливості які їм конче потрібні і щодо яких вини не мають сумнівів.

З огляду на це, ключовою для всього нашого проекту буде якісна маркетингова стратегія, яка дозволить нам зрозуміти точки болю цільової аудиторії, їхні можливості, та сформувані наші програми так, щоб дозволяти долати ті точки болю використовуючи можливості, які люди мають. Звісно, іншим важливим моментом маркетингової стратегії буде донесення нашої цінності до цільової аудиторії.

2.7. Конкурентні переваги нашого центру

- Ретельно опрацьовані для потреб цільової аудиторії програми
- Християнське бачення сім'ї
- Відкритість на людей, які не є вірними УГКЦ
- Інноваційні підходи в діяльності, використання сучасних технологій
- Творення середовища довіри як між учасниками, так і між організаторами та учасниками
- Націленість на швидке поширення та масштабування

ЧАСТИНА ІІІ

ОПИС ПРОЕКТУ

Місією діяльності нашого центру є створення умов для ефективного та всебічного розвитку сімей. Ми хочемо допомогти сім'ям максимально реалізувати свій потенціал, при цьому уникаючи багатьох болючих і непотрібних перешкод. Для реалізації цієї місії наш центр буде розробляти та впроваджувати різноманітні програми для різних сегментів цільової аудиторії. Ключові напрямки, які ми бачимо на цей момент наступні:

1. Програма підготовки до життя в сім'ї
2. Короткотривалі програми для сімей та молоді
3. Дизайн-мислення для сімей
4. Творення спільноти випускників наших програм
5. Коворкінг для молодих мам.
6. Корпоративні програми

В межах цієї праці плануємо більш детально розглянути перші чотири пункти, як такі, які ми плануємо реалізувати впродовж перших двох років діяльності центру.

2.1. «Ліцензія на шлюб» - програма підготовки до життя в сім'ї

2.1.1. Ключові цінності курсу:

а. Програма, яка опрацьована з огляду на користь та запит цільової аудиторії

Попередні дослідження показали, що молоді люди радо йдуть на навчальний курс, якщо розуміють його важливість для себе. Нашим ключовим завданням є побудувати програму таким чином, щоб дати учасникам ті знання та

навики, які допоможуть їм творити майбутню міцну сім'ю. З іншого боку, нашим завданням є також представити бачення сім'ї з точки зору Творця, який її задумав.

b. Висока професійність

Тема сім'ї є особливо важливою для людей, а тому вона вимагає особливо ретельного підходу. Наша програма повинна не лише мати в собі необхідні та ретельно продумані теми, але і людей спроможних ці теми найбільш повно та найбільш доступно донести до слухачів. Ми розуміємо, що високого рівня викладачі очікують відповідної винагороди за свою працю, але нашим пріоритетом є добро наших клієнтів, а тому ми не можемо йти на компроміс щодо якості. Звісно, такий підхід піднімає вартість курсу, але ми вважаємо її виправданою, з огляду на ціль, яку ставимо.

Один із учасників нашого курсу «Щасливі стосунки» розповів, що йшов на перше заняття, бо цього вимагала мама його нареченої, а сам він зовсім не бачив у цьому сенсу. Проте, перше заняття, його цікава тема та фаховий підхід викладача, змінили його ставлення і усі наступні заняття він відвідував за власним бажанням.

c. Інтерактивність

Завданням наших викладачів та тренерів, буде подбати про якнайкраще засвоєння матеріалу учасниками курсу. А тому, учасники будуть активно залучатись впродовж усього курсу шляхом групової роботи, обговорень, дискусій, виконання спільних завдань, розгляду кейсів. Також кожен викладач буде готовий відповідати на запитання учасників в групі, чи до індивідуальної роботи поза заняттями.

d. Здобуття знань та формування навичок

Ми добре усвідомлюємо, що на етапі підготовки до життя в сім'ї, необхідно здобути певну кількість знань про різні аспекти цього життя. Саме

тому, ми будемо викладати питання психології, богослов'я, юридичні аспекти, медичні, тощо. Але якість сімейного життя залежить не лише від того, що чоловік і жінка знають про сім'ю, але також від того, як вони це знання застосовують у щоденному житті. Тому на наших заняттях буде багато практичних завдань, в яких учасники практикуватимуть такі необхідні навички, як: слухання, прощення, спільна праця, взаємодопомога, вміння помітити потреби іншої особи, тощо.

е. Гнучкість графіку

Розуміючи, що наша цільова аудиторія, це сучасні молоді люди, які навчаються, працюють, виконують суспільне служіння та мають інші заняття, ми будемо намагатись запропонувати різні формати участі у курсі, щоб учасники могли вибрати той час і частоту зустрічей, які їм найбільше підходять. Для прикладу, це можуть бути суботні зустрічі на кілька годин або зустрічі в будній день ввечері.

2.1.2. Ключові теми

Станом на цей час я не можу назвати виключний перелік усіх тем програми. Для цього необхідно ще провести ряд досліджень цільової аудиторії, а також попрацювати з майбутніми викладачами та тренерами програми. Проте можна визначити ключові тематичні напрямки, які складуть майбутню програму:

а) Християнське бачення сім'ї

На жаль, на цей час існує чимало стереотипів про те, що християнство є нецікавим, неактуальним, нудним тощо. У рамках нашого курсу ми хочемо показати, що християнське бачення сім'ї є не лише актуальним, але і багато в чому дуже прогресивним і передовим. Нашим завданням буде пояснити мету Бога, з якою Він творив людину, та те покликання, яке Він вклав у кожного з нас.

Також важливо пояснити, що згідно з Божим задумом, метою сім'ї є щастя подружжя та народження і виховання дітей.

б) Основи психології

Наші вподобання, симпатії, реакції, те, як ми поведимось і як відчуваємо, не є випадковим збігом. Кожен з нас у собі поєднує своє генетичне походження, середовище свого дитячого зростання та актуального перебування, свій фізичний стан, свої успіхи та невдачі, свою стать, місцевість з якої походить тощо. Усе це в той чи інший спосіб впливає на те, якими ми є і як поведимось. З іншого боку, якщо ми ці особливості усвідомимо і захочемо впливати на їхні наслідки, то це нам цілком під силу. Навчитись розуміти себе та іншу людину – один з наріжних каменів успішного співжиття в сім'ї. У цьому ж блоці міститиметься також тема емоційного інтелекту.

в) Юридичні та канонічні питання сім'ї

Які права і обов'язки має сім'я та її члени? Як на це дивиться українське законодавство та церковне право – тема, можливо, не надто яскрава, але дуже важлива для тих, хто вступає в подружнє життя.

г) Статеве співжиття

Сучасна культура дуже наголошує на людській сексуальності, експлуатуючи цю тему для промування певних товарів чи послуг. Нерідко ставиться знак рівності між словами “любов” та “секс”, наголошуючи, що “успішний” секс є запорукою добрих стосунків між чоловіком та жінкою. Християнське бачення зовсім не поділяє такої думки, вважаючи її не просто неправильною, але і виразно шкідливою.

Проте, нашу статевість також створив Бог, а отже вона є чудовою. Саме з християнської точки зору статеве співжиття є не підвалиною любові між жінкою і чоловіком, а певним вінцем такої любові. Саме тому питання статевого співжиття у шлюбі вимагає ретельної уваги і розгляду. Зрештою, в різних

опитуваннях, проведених також мною особисто, велика кількість респондентів відзначали цю тему як дуже важливу і вразливу водночас.

е) Комунікація в подружжі

Знову ж, посилаючись на проведені дослідження та розмови із подружжями, можу сказати, що питання спілкування між подружжям є ключовим, на думку більшості респондентів. Ми мало спілкуємось, ми спілкуємось на дуже поверхневі теми, ми не вміємо слухати і чути один одного, ми не достатньо цінуємо важливість невербальної комунікації – ці та інші питання часто спричиняють непорозуміння, а навіть конфлікти у сім'ї. Звісно, у межах курсу неможливо навчитись правильно комунікувати, але зрозуміти певні принципи успішного і правильно спілкування та спробувати застосувати їх на практиці цілком можливо.

ф) Вирішення конфліктів

Непорозуміння чи навіть конфлікти трапляються у кожній сім'ї, навіть тій, яка пройшла всі можливі підготовки. Це частина нас як людей, і це цілком природньо. Неприроднім і неправильним може бути не конфлікт, а спосіб його вирішення. Тому ми спробуємо вчитись можливих варіантів виходу із непорозумінь та конфліктів.

г) Спільний досвід

Родинознавці нерідко наголошують на тому, що пізніші труднощі у житті сім'ї виникають через те, що в період так званого “зустрічання” молоді люди не мають нагоди насправді пізнати один одного. Це відбувається тому, що вони зустрічаються лише в комфортних ситуаціях і намагаються одне одному показати лише свої найкращі риси. Таким чином, цей період стає часом несвідомого взаємного обману.

Спільний похід в гори, виконання складного завдання чи проекту, участь у волонтерському служінні – такі і подібні ситуації можуть допомогти краще

пізнати одне одного. Тому в курсі ми будемо моделювати подібні ситуації під проводом досвідчених менторів, а пізніше аналізувати здобутий досвід.

h) Народження дітей

Народження та виховання дітей є однією з двох головних цілей подружжя. Проте останнім часом можна помітити дві невтішні тенденції: народження дітей стає великим викликом для стосунків між чоловіком та жінкою, а багато сімей вбачають у народженні дітей загрозу своєму щасливому життю.

Ми намагатимемось показати, що батьківство може не тільки не бути загрозою, а навпаки - великим стимулом щастя подружжя.

i) Основи дизайн-мислення для сім'ї

Застосування принципів дизайн-мислення для сімей, стане одним із наших інноваційних підходів. Більш детально про це йтиметься в контексті сімей. Проте вже на стадії підготовки до життя в сім'ї ми хочемо запропонувати парам наречених шукати спільних позицій щодо найрізноманітніших питань: від побуту до далеких сімейних мрій, саме застосовуючи принципи дизайн-мислення та знаходячи найнесподіваніші підходи та рішення.

j) Спілкування із подружжями

Фільми, книжки та інші джерела часто створюють доволі викривлений образ сімейного життя. А як є насправді? Думаю, що спілкування із сім'ями, які вже деякий час прожили разом, які вже зустрілись з реальними викликами та подолали їх, може бути дуже повчальним і важливим для тих, хто лише готується до подружнього життя. Можливість живого діалогу в неформальній атмосфері з подружніми парами має стати однією з переваг нашого курсу.

к) Пояснення традицій

З одруженням та весіллям у нашому народі пов'язано дуже багато традицій. Чимало з них є звичайними забобонами, на які не варто зважати. Інші

мають свій глибокий сенс, який передавали з покоління в покоління. Молоді люди сьогодні часто зовсім не розуміють їхнього змісту. Ми дамо можливість зрозуміти їхнє значення і прийняти їх.

1) Практична допомога

Ті пари наречених, які прийдуть до нас на навчання, зможуть також отримати практичну допомогу, наприклад, у підготовці до весілля. Ми зможемо порадити місця для проведення весілля, фотографів, салони весільного одягу тощо.

2.1.3. Шлях масштабування

У процесі праці над цим проектом у мене з'явилась концепція масштабування, яка, проте, потребує ще ретельного продумування та перевірки припущень. Її суть наступна:

Після проведення пілотної програми чи декількох у Львові ми розробляємо навчальний курс для викладачів, які будуть проводити курс у інших містах. Суть ідеї полягає в тому, що весь курс проводитимуть двоє добре підготовлених нами фахівців. Це дасть змогу не займатись пошуком компетентних людей у кожному місті чи містечку, а відразу запускати програму. На додачу, такі фахівці можуть працювати за значно меншу оплату, не наймати спеціального координатора проекту, використовувати громадські простори, як-от бібліотеки. Усе це суттєво здешевлює собівартість курсу, але не зменшує його якісного наповнення. Невисока вартість, якісне наповнення та добрі результати – усе це може стати вагомим фактором для цільової аудиторії. При правильному маркетингу можна очікувати швидкого поширення популярності курсу та залучення нових міст та містечок до участі в програмі.

2.2. Короткі навчальні курси для сімей

Останніми роками ідея навчання впродовж життя набуває дедалі більшої популярності. Активно створюються різного роду школи та навчальні центри. Стрічка у соціальних мережах рясніє повідомленнями про нові курси, програми та людей, які їх талановито організують.

У контексті сім'ї варто звернути увагу на два аспекти:

1. Цінність. Використовуючи загальну тенденцію та бажання людей вчитись, різні організації з цінностями, далекими від християнства чи навіть традицій нашого народу, пропонують свої варіанти вирішення «питання сім'ї». Тут можна згадати про езотерику, окультизм, різної якості східні практики, а навіть програми, які пропонують «прості рішення». У цьому контексті бракує якісних пропозицій від Церкви та фахових психологів, які б могли доступно, але професійно представляти різні аспекти життя сім'ї.

2. Фаховість. Нерідко можна спостерігати, що «експертами» в питаннях сім'ї (як і багатьох інших) є люди, які вміють якісно працювати з аудиторією, тримати увагу та організувати цікаву промоційну компанію своїх заходів. З іншого боку, мені доводилось неодноразово відвідувати лекції про сім'ю високоосвічених психологів, антропологів, богословів, з науковими ступенями провідних університетів Європи, які не дуже вміло подавали свої знання, а іноді робили це дуже нудно. Тому викликом сьогодення є яскраве і цікаве донесення до цільової аудиторії справді глибоких і науково обґрунтованих знань про сім'ю.

Тому наш другий напрямок діяльності матиме на меті організацію коротких, змістовних, фахових навчально-пізнавальних курсів для сімей, які водночас будуть максимально інноваційними, інтерактивними та цікавими для цільової аудиторії.

Ключові цінності та головні теми будуть подібними до тих, які були наведені для курсу передподружньої підготовки.

Наші ключові цінності це:

- Програма, яка опрацьована з огляду на користь та запит цільової аудиторії
- Висока професійність
- Інтерактивність
- Здобуття знань та формування навичок
- Гнучкість графіку

Базові теми:

- Християнське бачення сім'ї
- Основи психології
- Юридичні та канонічні аспекти сім'ї
- Статеве співжиття
- Комунікація в подружжі
- Вирішення конфліктів
- Народження дітей

Які будуть відмінності у навчальних програмах для сімей:

Не цілісний курс, а окремі теми.

Детально вивчаючи запити сімей ми будемо пропонувати окремі теми, які є для них актуальними та важливими. Передовсім це важливо з огляду на зайнятість людей, яким складно буде виділити достатньо часу для участі в об'ємному навчальному курсі. З іншого боку, кожна сім'я зможе обрати для себе саме ту пропозицію і тему, яка є для неї актуальною в конкретний час.

Більш детальний і глибокий розгляд теми.

Оскільки люди зацікавились конкретною темою, логічно припустити, що ця тема є для них важливою. Тому завдання організаторів - дати можливість дослідити тему максимально детально та з різних точок зору. При цьому важливим буде розгляд практичних кейсів, з якими ці люди зустрілись у своєму житті.

Фокус – діти

Досвід багатьох сімей свідчить про чималу кількість викликів, з яким зустрічаються молоді сім'ї в процесі підготовки до народження дитини, а згодом і виховання дітей. Ці виклики бувають настільки непростими, що мимоволі з'являється думка, про те, що з дітьми пов'язані виключно труднощі. Сім'я не може уникнути певних незручностей чи викликів, коли на світ з'являються діти. Але сім'я може дуже ефективно і мудро ті виклики долати, отримуючи справжню радість від дару батьківства. Ми будемо намагатись допомогти сім'ям здобути необхідні знання та навички, щоб саме так було.

Материнство

Особливим напрямком нашої діяльності можуть бути молоді мами. Як долати вигорання, як не втрати стосунки з чоловіком, чим займатися в декретній відпустці, як розвиватись – ці та інші теми є дуже актуальними для молодих мам, про що вони неодноразово говорили на інтерв'ю.

Платформа

Ми даємо людям можливість зустрітись із іншими людьми з подібними цінностями. Нерідко саме можливість належати до спільноти, спілкування в ній, налагодження зв'язків та спільні

проекти стають цінністю значно більшою, ніж саме навчання. Тому наші зусилля буде скеровано на те, щоб спільноту творити і підтримувати.

2.3. Дизайн-мислення для сімей

Після того, як я прослухав курс «Дизайн-мислення» від Олександра Акименка, ця тема стала для мене дуже близькою. У різних ситуаціях повертаюся до неї і розумію, що її застосування може дуже допомогти у вирішенні багатьох завдань, які стоять перед людьми. [10]

Саме так з'явилась ідея спробувати застосувати метод дизайн-мислення у вирішенні завдань та викликів, які постають перед сім'ями. Мій священничий досвід і багато років спілкування з людьми про дуже приватні справи, дали мені можливість помітити одну особливість: люди дуже наполегливо застосовують одні і ті самі способи вирішення своїх сімейних проблем і з такою ж частотою зазнають невдачі. Ще Альберт Ейнштейн говорив: «Немає більшого безглуздя, ніж робити ті самі речі, очікуючи іншого результату».

Ми запропонуємо сім'ям спосіб, який дозволить їм вийти із “зачарованого кола” і подивитись на свою дійсність під іншим кутом зору.

Думаю, що метод дизайн-мислення можна застосувати на трьох рівнях:

2.3.1. Навчання принципів дизайн-мислення

Найпростішим способом допомогти сім'ям застосовувати дизайн-мислення у своєму житті є навчити їх, чим це спосіб є і як його можна застосовувати. Це може бути одна з наших коротких навчальних програм для сімей. Учасники, з одного боку, зрозуміють певні принципи, а за бажання та наполегливості почнуть використовувати дизайн-мислення у власному житті.

Також можливий варіант, що учасники, зрозумівши принципи і бажаючи їх застосовувати в житті, звернуться до наших фахівців по допомогу.

2.3.2. Дизайн-мислення для сім'ї

На цьому рівні відбуватиметься праця фахівця з конкретною сім'єю. Вони розглядатимуть конкретні виклики сім'ї, а фахівець модеруватиме процес, у якому ці сім'ї знаходитимуть нові і несподівані рішення.

Можливий варіант безпосереднього звернення пари до нас для дизайну необхідних рішень. Можливий також варіант, що пара заповняє спеціально опрацьовану онлайн-анкету та отримує певні відгуки від нашого фахівця. Якщо за допомогою анкети вдалось виявити розбіжності пари щодо важливих питань, ми можемо запропонувати прийти на зустріч та разом із нашим фахівцем спробувати знайти порозуміння.

Емпатія – уважне слухання іншої особи, без критики, зауважень, коментарів тощо. Для дуже багатьох людей цей процес є надто складним та незвичним. Якщо вдасться все зробити правильно, то вже на цьому етапі люди зроблять для себе чимало відкриттів.

Визначення проблеми – коли кожен висловив те, що хотів, і коли всі ключові тези є записано, можна спробувати визначити що ж є справжньою проблемою нашої сім'ї. Цей етап може виявитись дуже непростим, бо вимагатиме долання власних стереотипів та уявлень, а відповідно сили волі від кожного учасника. Проте, зрозуміти справжню проблему є дуже важливим завданням, оскільки ми нерідко вирішуємо не ті проблеми.

Генерація ідей – коли члени сім'ї визначили свою справжню проблему, настає час для справжньої творчості. В атмосфері повної свободи, без страху бути засудженим люди пропонують усі можливі, а іноді і неможливі, варіанти вирішення існуючої проблеми. Немає неправильних ідей. Згодом усі ідеї групуються та виділяються ті, які сім'я спробує використати.

Прототипування – ідея може звучати гарно, але слід перевірити, як вона працює. Тому спершу члени сім'ї творять прототип своєї ідеї, використовуючи для цього найпростіші підручні матеріали і доступні можливості.

Тестування – останнім етапом є перевірка життєздатності прототипу створеної ідеї. Якщо все працює, можна приступати до її повноцінного втілення. Якщо ні, то члени сім'ї знаходять ті аспекти, які їх не влаштовують, їх змінюють і тоді повноцінно впроваджують свою ідею.

2.3.3. Дизайн-мислення для окремої особи

Нерідко люди, які почуваються нереалізованими та нещасливими, не можуть вповні дарувати радість своїй сім'ї. Тому ми будемо готові також працювати з людьми індивідуально, допомагаючи їм розвинути свій потенціал.

2.4. Маркетинг та комунікація

Гасло: щаслива сім'я своїми руками

2.4.1. Цільова аудиторія

Наш ідеальний клієнт (High-Expectation Client): це молода людина (пара), яка прагне створити щасливу сім'ю, усвідомлює свою відповідальність за створення саме такої сім'ї, задля цього готова працювати над собою та своїми стосунками, а також вчитись. Вона допитлива та гнучка, готова змінюватись заради спільного добра. Після одруження ці молоді люди продовжують працювати над своїми стосунками та люблять проводити час у спільноті подібних пар.

Ключові сегменти цільової аудиторії:

Наша цільова аудиторія:

- 1) Пари наречених, які планують отримати Таїнство Шлюбу в храмі УГКЦ, та потребують пройти відповідний курс підготовки і отримати документ про його проходження.

Пропозиція цінності:

a) Альтернативний курс підготовлений для задоволення їхніх потреб.

b) Висока якість викладання від провідних фахівців

c) Курс, на якому не нудно

d) Глибокий та зрозумілий виклад християнського погляду на сім'ю

e) Інноваційність у підході

f) Консультації та поради щодо підготовки до весілля

2) Пари, які планують створити в майбутньому сім'ю, але дати одруження ще не визначили.

Пропозиція цінності:

a) Особистий розвиток

b) Можливість працювати над стосунками ще до одруження

c) Отримання документу, який дозволить вже не йти на науки перед одруженням

d) Інноваційність у підході

3) Пари, які вже живуть разом, проте офіційно стосунків у ніякий спосіб не оформили.

Пропозиція цінності:

a) Вирішення складних ситуацій у стосунках

b) Якісне перезавантаження стосунків

c) Інноваційність у підході

d) Спільнота молодих пар з подібними цінностями

4) Молоді люди до 30 років, які не мають пари, але планують в майбутньому створити сім'ю. Переважно такі особи вже мають досвід попередніх стосунків, який міг бути також болючим.

Пропозиція цінності:

- a. Особистий розвиток
- b. Можливість підготуватись до творення якісних стосунків у майбутньому.
- c. Інноваційність у підході

5) Молоді сім'ї, які живуть в шлюбі до 10 років.

Пропозиція цінності:

- a. Спільнота молодих проєктивних сімей з подібними цінностями
- b. Відповіді на важливі питання
- c. Можливість вирішення проблем
- d. Індивідуальна робота
- e. Інноваційність у підході

2.4.2. Фокус-групи – це можливість постійно довідуватись про потреби та очікування цільової аудиторії. З іншого боку, це також нагода розповісти про те, що ми маємо певні якісні і цікаві пропозиції.

2.4.3. Розвиток теми у львівських медіа – особливо до початку діяльності самого центру важливо «розігрівати» атмосферу, розповідаючи про важливість сім'ї, про вплив сімейних стосунків на всі сфери життя, про можливість покращення стосунків та навчання. До інтерв'ю чи написання статей варто залучати відомих і авторитетних людей, а також команду і залучених фахівців самого центру.

2.4.4. Розмова з відомими людьми на тему сім'ї – ми вже маємо досвід проведення подібних зустрічей у 2018 році. Ми запрошували відомих людей до розмови на тему материнства та батьківства. Люди, яких знають передовсім як

бізнесменів чи громадських діячів, розповідали про те, як вони будують свої стосунки в сім'ї і наскільки важливу роль для них відіграють ці стосунки. Ці зустрічі виконуватимуть дві ключові функції: спонукатимуть учасників думати про свої сімейні стосунки та творитимуть певні асоціації з нашим брендом, як таким, який дбає про сім'ю та залучає лише найбільш компетентних людей.

2.4.5. Презентація центру в часі фестивалю Вітер На-Дії – очікується, що учасниками фестивалю стануть близько 10 000 молодих осіб з цілої України. Це чудова нагода провести панельну дискусію на цікаву тему з відомими людьми, під час якої презентувати нашу діяльність та роздати флаєри з детальною інформацією про наші програми.

2.4.6. Відкриття центру – оскільки перше враження дуже важливе, ми підготуємо відкриття нашого центру, яке даватиме чітке розуміння, формуватиме чітке враження про наші головні цінності та завдання.

2.4.7. Презентація програми передпоздужньої підготовки для священиків – припускаю, що не всі священики радо приймуть нашу ініціативу, але для додання упереджень необхідно буде вести діалог, пояснюючи, що ми робимо, чому і що наша діяльність має на меті також допомогти у їхньому служінні.

2.4.8. Соціальна реклама в місті – місто має певну кількість рекламних площ виділених під соціальну рекламу. Ми спробуємо домовитись про те, щоб на цих площах піднімати питання важливості сім'ї.

2.4.9. Створення сторінки у Instagram, Telegram, Facebook – соціальні мережі відіграють дуже важливу роль у житті сучасної людини. Саме тому, особливу увагу ми маємо приділити присутності у цих мережах та праці у напрямку SMM.

2.4.10. Презентація для івент-менеджерів – сьогодні дедалі частіше люди, які готуються до важливих подій у своєму житті, як-от весілля, воліють найняти фахівців, які подбають про всі аспекти підготовки. Ці люди проводять

багато часу зі своїми клієнтами, розмовляючи про різні аспекти підготовки до одруження. На додаток, до івент-менеджерів люди звертаються заздалегідь. Якщо нам вдасться досягнути домовленості про співпрацю, то ці люди можуть стати нашими промоторами і говорити своїм клієнтам про важливість підготовки до одруження чи про можливість звернутись до нас після нього.

2.4.11. Презентація діяльності для HR-підрозділів львівських компаній – наявність сімейних проблем неухильно відбивається на продуктивності праці людей. Ми можемо запропонувати, що фахівці HR скеровували своїх працівників до нас у випадку потреби. За необхідності ми готові будемо запропонувати індивідуальні програми для працівників компаній.

2.4.12. Партнерство з дитячими розважальними центрами, центрами раннього розвитку дітей – сім'ї схильні багато зусиль та ресурсів скеровувати на потреби дітей. Якщо в таких місцях батьки, що приводять дітей, зможуть отримати інформацію про можливість власного розвитку та розвитку своїх стосунків у сім'ї, - це може бути потенційно важливим елементом залучення клієнтів

2.4.13. Участь у партнерських акціях – сімейні фестивалі, дитячі події та інші події, у яких бере участь наша цільова аудиторія, є нагодою для презентації нашого центру.

2.4.14. Партнерські розсилки – плануємо звернутись до партнерів (УКУ, ЛьБШ, ЛОФ, бізнесів), щоб у своїх розсилках повідомили про наш центр і його діяльність.

2.4.15. Створення відео-роликів – короткі відео, які поширюватимуться у соціальних мережах і підніматимуть найважливіші теми.

2.4.16. Створення сайту – місце в мережі, де люди можуть швидко отримати інформацію про нас та наші проекти.

2.4.17. Обдзвін пар, які брали шлюб та хрестили дітей в храмі Преображення – це люди, які мають певний рівень довіри до парафії, у якій я служу як священник, та до мене особисто. Це дає можливість звернутись та розповісти про нашу діяльність та запросити на різні заходи близько 400 сімей.

2.4.18. Презентаційні події в містечках та великих селах довкола Львова – потенційно велика цільова аудиторія проживає в околицях Львова. Особливо важливим для них може бути участь у програмі передшлюбних наук, оскільки не в усіх парафіях така програма реалізовується на належному рівні. У більших місцевостях можливе також проведення програми на місці за наявності відповідної кількості охочих.

3.4.19. Постійний контакт з клієнтами – важливим елементом розвитку є отримання зворотного зв'язку від учасників наших заходів. З іншого боку, наші клієнти мають стати нашими постійними клієнтами, тому ми підтримуватимемо зв'язок, інформуватимемо про наші заходи та події.

3.4.20. Word-of-mouth – найкращий маркетинговий інструмент, який передовсім діє як наслідок задоволення клієнтів нашою пропозицією. Звісно, ми також будемо заохочувати учасників наших програм розповідати про нас друзям.

3.4.21. Гнучка цінова політика – ми розвиваємо наш центр як такий, що приносить прибуток, а тому вартість участі відповідатиме заявленим нами стандартам. Проте ми будемо будувати гнучку цінову політику, розуміючи, що наші клієнти мають різні фінансові можливості. Для прикладу, якщо ми будемо проводити програму в Києві, то ціна буде вищою, а для мешканців невеликих містечок на периферії – нижчою. Нашим головним завданням є допомагати людям будувати міцні і щасливі сім'ї.

3.4.22. Бренд

У майбутньому наш бренд буде однією з ключових наших цінностей. Він повинен у себе ввібрати усі позитивні асоціації, пов'язані із Церквою, які мають

люди. Водночас, він не повинен асоціюватись із негативними стереотипами пов'язаними з Церквою.

Складові нашого бренду:

- Назва
- Гасло
- Цінності
- Колір
- Наша відповідальність

Наш бренд – це обіцянка клієнту, якої ми завжди дотримуємось.

2.5. Точки диференціації

Ми творимо віртуальний бренд – контакт із нами є максимально простий для наших клієнтів. Ми пропонуємо багато онлайн продуктів. А наші живі заходи відбуваються в різних місцях, так, щоб було зручно для цільової аудиторії. Ми не прив'язані до конкретного місця.

Дбаємо про розвиток сімей – ми намагаємось працювати на випередження, тобто розвивати знання та компетенції сімей для їхнього доброго співжиття, запобігаючи виникненню багатьох перешкод та труднощів.

У нас завжди цікаво – частина відвідувачів курсів передподружньої підготовки зазначали, що їм було нудно. Ми працюватимемо так, щоб наші відвідувачі не мали такого враження.

Постійно розвиваємось для наших клієнтів – ми повинні бути актуальними та інноваційними, щоб найкраще задовольняти потреби наших клієнтів.

Творимо платформу сімей з близькими цінностями – причетність до спільноти сімей, які також розвиваються та мають подібні цінності повинно стати нашою особливою доданою вартістю.

Творення перетинів – наші клієнти це люди з подібними цінностями, але з різним життєвим досвідом, різними зацікавленнями, сферою діяльності та талантами. Ми будемо всіх їх залучати до творення унікального спільного простору. Ця унікальність буде наслідком саме співпраці різних людей.

2.6. Управління персоналом

Персонал:

Керівник проекту:

- Загальне управління проектом
- Стратегія розвитку
- Стратегічні партнерства
- Презентація проекту в зовнішній комунікації
- Масштабування проекту

Керівник програм передподружньої підготовки:

- Участь у розробці загальної стратегії центру
- Творення програми
- Залучення необхідних фахівців
- Промоція програми
- SMM
- Набір учасників
- Комунікація з учасниками
- Оренда приміщення
- Матеріальне забезпечення занять

- Збір відгуків від учасників
- Фінанси

Керівник коротких програм для сімей:

- Участь у розробці загальної стратегії центру
- Творення програми
- Залучення необхідних фахівців
- Промоція програми
- SMM
- Набір учасників
- Комунікація з учасниками
- Оренда приміщення
- Матеріальне забезпечення занять
- Збір відгуків від учасників
- Фінанси

Керівник напрямку дизайн-мислення для сімей:

- Участь у розробці загальної стратегії центру
- Стратегія розвитку ідеї
- Набір та навчання модераторів
- Розробка IT-рішень для напрямку
- Промоція ідеї
- Залучення клієнтів
- Загальна модерація процесів
- Фінанси

Викладачі, тренери та модератори:

- При потребі, участь у розробці стратегії
- Участь у розробці окремих програм

- Проведення тренінгів, згідно узгодженої програми та вимог організаторів
- Модифікація своїх програм, згідно вимог організаторів
- Участь у промоції центру та його програм

Бухгалтер

Фахівці ІТ

Наша команда повинна стати також нашою головною конкурентною перевагою. Ми не працюємо, не виконуємо обов'язків і не заробляємо коштів. Ми всі віримо в те, що люди можуть бути щасливими у своїх сім'ях, адже таким є Божий задум, і ми робимо все, щоб здійснити таке бачення.

Саме тому першим важливим викликом для проекту буде набір людей на кожен напрямок. Насамперед ці люди повинні поділяти головні цінності проекту та розуміти його мету. Також менеджери напрямків – це люди, які готові працювати над собою та зростати разом із командою.

Наступним великим завданням для керівника проекту буде творення команди з людей, які виконують різні завдання та відповідальні за різні напрямки. Ми повинні разом розробляти стратегічні плани, разом вчитись, підтримувати одне одного і бути одностайними у зовнішній комунікації, наполегливо поширюючи наші цінності.

Великою мірою наш проект є освітнім. Це означає, що наша команда першою повинна показати приклад того, наскільки важливим є навчання впродовж життя. Розвиватись у своїй безпосередній компетенції, здобувати знання та навички у суміжних дисциплінах або навіть цілком нових – це ще одне велике завдання команди нашого проекту.

Тими, з ким будуть найбільше контактувати наші учасники, будуть тренери, викладачі та модератори. Хоча вони не будуть частиною безпосередньої команди, нашим завданням буде подбати, щоб вони чітко розуміли,

підтримували та поширювали наші цінності. Закладаючи в бюджет оплату праці викладачам та тренерам на рівні середньої ринкової, ми отримуємо свободу у відборі фахівців та вимогах до їх праці.

2.7. IT-рішення

Оскільки наш центр не прив'язаний до жодної локації та розвивається як віртуальний бренд, ми маємо бути присутніми передовсім у гаджетах, які люди носять із собою. Саме тому розробка цікавих технологічних рішень, які допоможуть нашим клієнтам знайти наші пропозиції, розвивати свої компетенції, необхідні для творення середовища любові та довіри в сім'ї, здобувати нові знання чи отримувати пригадування про важливі сімейні справи, буде одним із пріоритетів нашої діяльності.

Станом на цей час, я не готовий говорити про конкретні рішення. Щоб вони з'явилися, необхідно пройти певні етапи. Насамперед, повинні запрацювати наші перші програми та з'явитись наші перші відвідувачі. Наступним етапом буде детальне вивчення їхніх відгуків, очікувань і потреб. Щойно після цього ми будемо готові зустрітись з IT-фахівцями – бажано тими, для яких тема сім'ї є також дуже важливою – щоб спробувати створити дизайн нового продукту для сімей.

Іншим потенційно важливим напрямком нашої цифрової присутності може стати створення подкастів, навчальних відео та проведення вебінарів. Розвиток цього напрямку дозволить нам бути доступними для цільової аудиторії. Також ці продукти можуть бути початком наших курсів: люди почнуть із прослуховування наших віртуальних лекцій, а потім приєднаються до живих зустрічей, щоб продовжити навчання.

Третім важливим напрямком у цій ділянці будуть різного роду опитування в Інтернеті. З одного боку, це добрий інструмент для вивчення попиту та потреб цільової аудиторії. З іншого, фахово опрацьовані анкети

можуть стати першим етапом для співпраці з конкретними особами і сім'ями, оскільки можуть дати нашим фахівцям можливість діагностувати стан сім'ї та готувати відповідні пропозиції.

2.8. Етапи впровадження

Таблиця 3

Час	Завдання
Червень 2019	Обговорення сімейної тематики в медіа
Червень-липень 2019	Залучення керівників програм
Червень-липень 2019	Залучення коштів, необхідних для запуску проекту
Липень-серпень 2019	Творення назви проекту та елементів бренду
Серпень-вересень 2019	Соціальна реклама в місті Львові та області
Липень-серпень 2019	Залучення фахівців програми передпоздружньої підготовки
Серпень-вересень 2019	Розробка програми передпоздружньої підготовки та коротких навчальних програм для сімей
Серпень-вересень 2019	Творення сайту проекту, сторінки у Facebook, Instagram, Telegram
15 вересня 2019	Представлення проекту на фестивалі Вітер На-Дії. Запуск сайту та соціальних мереж
Вересень-листопад 2019	Промоційні зустрічі з відомими людьми на тему сім'ї
Вересень – жовтень 2019	Промоція наших програм

Вересень-жовтень 2019	Набір групи передподружньої підготовки
12 жовтня 2019	Офіційна презентація проекту
19 жовтня 2019	Старт програми передподружньої підготовки
Жовтень 2019	Набір учасників перших двох програм для сімей
Жовтень-листопад 2019	Програми для сімей у Львові
Листопад 2019	Запуск програми дизайн-мислення для сімей
Весна 2020	Нові програми передподружньої підготовки та для сімей
2020	Презентація діяльності у Львівській області та сусідніх областях. Проведення програми поза Львовом власними силами
2020	Презентація проекту для компаній. Запуск корпоративних програм.
2020	Після досягнення позначки у 200 учасників, початок творення спільноти alumni
Осінь 2020	Запуск мобільного додатку для сімей
Осінь 2020	Розробка концепції сімейного коворкінгу
Весна 2021	Запуск пілотного сімейного коворкінгу
2021	Розробка концепції та запуск франшизи

Загалом потрібно виділити три ключові етапи запуску проекту:

1. Підготовчий (набір команди, концепція програм, набір фахівців, створення бренду, промоція)
2. Запуск проекту (офіційне відкриття, презентація програм, промоційні заходи, набір учасників, поступовий запуск програм)
3. Розвиток проекту (актуалізація програм відповідно до очікувань учасників, запуск IT рішень, поширення програм на інші регіони, запуск франшизи)

Безумовно, від початку реалізації проекту нас чекає чимало несподіванок. Ми усвідомлюємо, що не всі частини плану вдасться реалізувати відповідно до плану. Натомість, деякі процеси можуть бути пришвидшені та з'являться нові бачення. Тому ми маємо бути відкритими на несподіванки, вміти приймати невдачі та помилки і вчитись на них.

3.9. Критерії успіху

3.9.1. Стабільна команда однодумців

Щонайменше, важливо мати керівників проектів, які працюють стабільно над проектом і вірять в його важливість. Ці люди розвиваються самі та працюють над постійним розвитком проекту.

3.9.2. Кваліфікована команда викладачів та тренерів із сучасним підходом до викладання

3.9.3. Декілька фахівців у кожній з головних тем, над якими ми працюємо, знання та компетенції яких відповідають нашим критеріям, яким ми довіряємо і які вірять у нашу спільну місію.

3.9.4. Самоокупний легальний бізнес-проект, який приносить прибуток.

Для нас важливо створити таку модель, яка дозволить мати серйозний суспільний вплив, при цьому дозволяючи належним чином оплачувати працю фахівців, проводити заходи в належних умовах та акумулювати кошти для розвитку проекту.

3.9.5. Реноме бренду, який знається на темі сім'ї і може ефективно допомогти

Нашим успіхом буде, якщо людям при згадці про щасливу сім'ю, яку можна створити власними зусиллями, спадатиме на думку наш бренд.

3.9.6. Збільшення кількості шлюбів в храмах УГКЦ Львова

Після навчання на наших курсах передподружньої підготовки люди, які не бачили сенсу в тому, щоб отримати Таїнство Шлюбу, змінять свою думку, розуміючи важливість будувати свою сім'ю з Богом.

3.9.7. Відсоток розлучень серед випускників наших програм не більше 15%

Припускаючи, що велика частина розлучень стається через брак належної підготовки до життя в сім'ї, нерозуміння базових принципів побудови взаємин, брак емоційних компетенцій та розуміння Божого задуму щодо сім'ї, ми очікуємо, що рівень розлучень серед учасників наших програм повинен бути суттєво нижчим, аніж середній на даній території.

3.9.8. Активна спільнота випускників

Мережа однодумців, унікальне коло для спілкування, спільні проекти та цікаве дозвілля – це та багато іншого повинно стати ключовою цінністю нашої спільноти.

3.9.9. Працездатна концепція масштабування проекту

Брак прямих конкурентів та правильна маркетингова стратегія дозволяють нам сподіватись швидкого масштабування нашого проекту в різних регіонах України.

3.10. Управління ризиками

Ризики:

Таблиця 4

Ризик	Стратегія попередження
Брак клієнтів	<ul style="list-style-type: none">• Покращення маркетингової стратегії• Ретельний аналіз потреб цільової аудиторії• Аналіз відгуків учасників наших проектів• Редизайн існуючих програм та розробка нових
Низька рентабельність	<ul style="list-style-type: none">• Аналіз витрат• Фандрейзинг• Збільшення вартості окремих курсів• Творення додаткових платних послуг• Краудфандинг
Поява ефективних конкурентів	<ul style="list-style-type: none">• Творення партнерських стосунків• Будування тісних стосунків із нашими клієнтами через якісну комунікацію• Розвиток спільноти випускників• Розвиток маркетингової стратегії та чітке позиціонування нас як платформи з цінностями, інноваційними підходами та націленістю на потреби відвідувачів.
Брак відповідних фахівців	<ul style="list-style-type: none">• Будування партнерських стосунків з організаціями, які мають у своєму складі фахівців необхідного рівня та компетенцій• Розвиток та навчання своїх фахівців, зокрема з числа випускників наших програм

<p>Серйозна економічна криза в країні</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Гнучкість у ціноутворенні • Готовність до зменшення внутрішнього наповнення програм, задля зменшення вартості • Залучення додаткових джерел фінансування • Творення нових продуктів • Система гнучких знижок для малозабезпечених людей
<p>Запровадження на державному рівні обов'язкових курсів підготовки до подружжя</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пошук варіантів співпраці • Комунікування якості та клієнтоорієнтованості наших курсів
<p>Неефективна маркетингова стратегія</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Постійне відстеження ефективності маркетингової стратегії • Залучення відомих фахівців до розробки маркетингових заходів • Дизайн маркетингових заходів із залученням фахівців різних галузей – творення перетинів
<p>Невідповідність нашої пропозиції заявленим критеріям</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Постійне відстежування зворотного зв'язку від учасників • Навчання і розвиток команди проекту та залучених фахівців

IV. ФІНАНСОВА ЧАСТИНА

Для повної реалізації усіх поставлених проектом завдань нам конче необхідним є достатнє фінансування. Ми плануємо нашим клієнтам запропонувати найвищий рівень обслуговування із найкращими фахівцями. Рівно ж, ми плануємо постійно працювати над розвитком команди та творенням нових проектів.

Тому одним з головних завдань, які стоять переді мною та перед майбутньою командою, буде саме розробка життєздатних моделей фінансування проекту та виходу на його сталу самоокупність та прибутковість.

a) Головним джерелом фінансових надходжень я бачу внесення учасниками оплати за наші курси та інші послуги. Це дещо складне питання, оскільки багато людей не звикли інвестувати у своє навчання, а тим більше у проекти, до яких має причетність Церква. Позитивним моментом є те, що зараз зростає мода на самоосвіту.

b) Ціна, яка відповідає якості та статусу бренду, буде також елементом нашого позиціонування, оскільки ми націлюємось на тих людей, які розуміють цінність нашої пропозиції та готові за неї платити.

c) Іншим джерелом фінансування окремих наших програм можуть бути грантові кошти та кошти благодійників, які розуміють важливість та цінність нашої місії.

d) У цьому ж контексті можна розглядати краудфандингові платформи, як можливість залучення коштів на окремі, зокрема пілотні проекти.

e) Соціальна важливість теми розвитку сімей дозволяє нам розраховувати на регулярні фінансові внески від людей, яким ця тема є близькою та важливою.

f) Також ми розраховуємо на співпрацю із бізнесом, зокрема корпоративні програми.

g) Децентралізація може стати ще одним сприятливим фактором для проекту. Мати здорових, як фізично так і психологічно, громадян, які вмотивовані розвиватись і не покидати свого місця проживання, буде в інтересах місцевої влади. А сімейні стосунки можуть мати дуже великий вплив на ці процеси. Отже ми можемо пробувати налагоджувати співпрацю з місцевою владою різних регіонів та очікувати підтримки від неї.

h) Масштабованість проекту через власний розвиток та франчайзинг дасть можливість отримувати прибуток завдяки великій кількості учасників програм.

Таблиця 5

Роки	1	2	3
	105%	105%	105%
МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПРИПУЩЕННЯ			
Прогноз інфляції	5%	5%	5%
Курс долара до гривні	26	27	28
ДОХІД			
Передподружні науки			
Кількість учасників на курс	30	20	20
Кількість курсів на рік	2	8	15
	60	160	300
Вартість за одного учасника на курс, грн	4600	4200	4400

	13800		
Доходи на курс, грн	0	84000	88000
<u>ВСЬОГО доходів на рік , грн</u>	27600		
	0	672000	1320000
Короткі програми			
Кількість учасників на курс	20	20	20
Кількість курсів на рік	5	12	16
	100	240	320
Вартість за одного учасника на курс, грн	3500	3700	3900
Доходи на курс, грн	70000	74000	78000
<u>ВСЬОГО доходів на рік , грн</u>	35000		
	0	888000	1248000
Індивідуальний сімейний дизайн			
Кількість консультацій на рік	20	100	300
Вартість за одну зустріч до 2 год, грн	1500	1700	2000
<u>ВСЬОГО доходів на рік , грн</u>	30000	170000	600000

<u>ВСЬОГО доходів на</u>	65600	173000	
<u>рік , грн</u>	0	0	3168000
Витрати			
Передподружні науки			
Витрати на 1 учасника (2 та 3 рік див табл. Бюджет 2)	2727	2224	2229
Податок 5%	136	111	111
Загальні витрати на 1 учасника	2863	2335	2340
Загальні витрати на рік за курс	17180 1	373632	702135
Короткі програми			
Витрати на 1 учасника	2305	2420	2541
Податок 5%	115	121	127
Загальні витрати на 1 учасника	2420	2541	2668
Загальні витрати на рік за курс	24202 5	609840	853776
Натхненні зустрічі (4)			
Витрати на 1 зустріч	7450	7823	8214
Податок 5%	373	391	411
Загальні витрати на зустріч	7823	8214	8624
Загальні витрати на рік за натхненні зустрічі	31290	32856	34496

Сімейний дизайн			
Витрати на 1 зустріч	1000	1200	1400
Податок 5%	50	60	70
Загальні витрати на зустріч	1050	1260	1470
Загальні витрати на рік за сімейний дизайн	21000	126000	441000
Спільні витрати			
	12000		
оплата керівника	0	300000	420000
оплата координатора передподружніх курсів		144000	180000
консультації/бухгалтер	48000	72000	120000
	16800		
	0	516000	720000
податок % 5	8400	25800	36000
	17640		
	0	541800	756000
<u>ВСЬОГО витрат на рік , грн</u>	64251	168412	2787407
	6	8	
ПРИБУТОК ЗА РІК			
грн	13484	45872	380593
			13592,6
дол , США	518,62	1698,96	1

НА МІСЯЦЬ	1124	3823	31716
	12		
	місяців	12	12
	роботи	місяців	місяців

У таблиці 5 наведено попередні розрахунки діяльності центру з врахування наших головних проектів. Декілька пояснень таблиці і її даних:

1. Курс передподружньої підготовки ми плануємо провести двічі у Львові із залученням найкращих фахівців. Згодом ці фахівці розроблять методологію курсу і готуватимуть спеціально відібраних модераторів, які самостійно будуть проводити курс за нами розробленою методологією у різних містах та містечках України. Саме тому, ми закладаємо дещо нижчу оплату викладачам та забираємо роль координатора, оскільки очікуємо, що самі модератори і будуть місцевими координаторами.

2. Вартість проведення курсу буде дуже залежати від місця проведення, наявності приміщення, залучення місцевих партнерів, зацікавлення з боку місцевої влади, тощо. Усі ці чинники можуть суттєво вплинути на фінансові показники.

3. У таблиці зовсім не враховано можливість залучення спонсорів, коштів місцевого бюджету та меценатів, оскільки станом на цей час ці фактори важко визначити. З іншого боку, нашим прагненням є зробити курс цілком самоокупним, а всі додаткові джерела зможуть полегшити його функціонування, або дати можливість швидшого розвитку.

4. Звісно, я розраховую на кращі фінансові показники проекту. Для цього доведеться ще чимало працювати, шукаючи додаткових джерел надходжень.

V. УПРАВЛІНСЬКІ ВИСНОВКИ

Навчання священика на програмі БА для нашої культури є явищем доволі несподіваним. Не впевнений, що я б на таке відважився, якби не підтримка і заохочення друзів та той факт, що декілька років тому цю програму успішно завершив Владика Венедикт Алексійчук. Йдучи на програму, я не до кінця розумів, що саме мене очікує, проте точно знав, що хочу розвиватись і виходити за межі свого звичного уявлення про світ.

Навчання сповна виправдало ці очікування. Я отримав чимало нових знань та нового досвіду. Частково програма дала можливість структурувати свої знання та побачити їхню практичну застосовність.

Можливо, найважливішим для мене стало перебування в середовищі вмотивованих, освічених та націлених на результат людей. Саме середовище УКУ стало моїм потужним стимулом та натхненням на довгий час.

Усі викладачі, як і годиться, говорили про бізнес, але я легко помічав, як більшість цих тем та підходів можна застосовувати також в житті та місії Церкви, оскільки йшлося про побудову системної праці, уважність до людей, побудову команди чи вміння доносити свою місію і діяльність співпрацівникам та зовнішньому середовищу.

Якщо говорити про окремі курси, то абсолютна більшість з них були дуже якісними та важливими для мого розвитку. Тут дозволю собі згадати лише деякі:

Бізнес-системи та інструменти прийняття рішень – курс, який успішно було заплановано на початку навчання, який дав можливість розібратися в основних поняттях бізнесу та підходах. А харизматична постать викладача лише додала позитивного налаштування.

Розвиток лідерського характеру – правильні і гідні цінності, як головний важіль творення будь-якого успішного проекту, – це підхід, який дуже

близький і зрозумілий мені і з яким важко сперечатись. Дуже надихає, що у УКУ так багато уваги приділяється саме цьому.

Економічний аналіз: Макроекономіка – одне з важливих відкриттів для мене на цьому навчанні. Курс дав базове розуміння чим є макроекономіка, як вона впливає на інші сфери життя, і як легко можна маніпулювати певними поняттями.

Стратегічний маркетинг – думаю, що ця тема стала для мене справді революційною. Розуміння маркетингу вважаю необхідним для будь-якої діяльності, в тому числі для здійснення місії Церкви. Більше того, я вже спробував себе у ролі викладача маркетингу для священників на курсі МАПа від Патріаршої комісії у справах молоді УГКЦ.

Бізнес-симуляція МАРКСТРАТ – критично важлива частина навчання, яка дала можливість на практиці спробувати все те, що нам викладали, зокрема на курсі маркетингу.

Стратегічні бізнес-комунікації – одне з найслабших місць у діяльності багатьох інституцій, зокрема Церкви. Як любить говорити Владика Венедикт: «Ми вміємо зробити, але не вміємо подати». Саме тому цей курс був для мене дуже важливим.

Аналітика для прийняття управлінських рішень – якщо я міг уявити, про що будуть більшість курсів, які викладались, то про цю тему я не мав жодного уявлення. Цей курс змусив думати про важливість даних, їх обліку та інтерпретації. Звісно, у місії Церкви, головними є не цифри. Але немало даних Церква би могла також аналізувати, і з цього отримувати чимало користі.

Емоційний інтелект – ключовий чинник продуктивності переговорів - ще одна недооцінена тема. Думаю, що в контексті мого проекту, присвяченого сімейним стосункам, мені доведеться ще багато працювати над її поглибленням.

Давид перемагає: дисципліна неспівмірної перемоги / Адріан Сливоцький – сама особистість Адріана є великим навчанням. Це неймовірно, що УКУ має таких друзів і менторів. Його остання книжка та лекція, яка має за основу цю книжку, – це дуже практичний посібник для кожного, хто хоче почати нову справу. Вже готуючи цю роботу, я відкрив книжку, шукаючи там натхнення. І відразу ж зрозумів, що не можу думати про один осередок, а відразу про стратегію масштабування.

Дизайн – мислення – цей курс був дуже вдало запропонований на завершення навчання. Особисто мені це допомогло підсумувати увесь попередньо пройдений матеріал і чітко зрозуміти, як я все можу застосувати у своєму житті та тій діяльності, до якої мене покликано.

Тут перелічені курси не є вичерпним списком тих, які стали для мене важливими і надихнули на подальшу працю. Варто наголосити, що всі викладачі стали для мене дуже важливим і особливим досвідом. І я дякую УКУ за неймовірно влучно підібраних викладачів і теми.

Висновки з проекту

1. Сфокусованість дає результат.

Принаймні декілька тижнів я присвятив виключно роздумам, розмовам і праці над цим проектом. За цей час суттєво змінилось моє розуміння і бачення теми. У різних ситуаціях з'являлись у полі зору нюанси і аспекти, яких раніше не помічав. Складно бути ефективним, коли ти одночасно реалізовуєш дуже різні проекти. Натомість сфокусованість на конкретній темі дає результат і дозволяє суттєво розвиватись у вибраному напрямку.

2. Те, чим займаєшся, повинно бути «твоїм».

Коли я починав навчання, мав намір свій дипломний проект присвятити зовсім іншій темі. Тема була дуже цікава і потенційно затребувана, стосувалась інноваційного виставкового центру, присвяченого Українській Греко-Католицькій Церкві. Я знав, що не є фахівцем у цій темі, але, розуміючи її важливість, розраховував залучити інших зацікавлених людей. Проте мої пошуки не були надто успішними. І тоді, за декілька місяців до захисту, я вирішив змінити тему на таку, яку розумію і якою живу. Таким чином з'явився цей сімейний центр.

3. Важливо ділитись ідеєю.

У нашій культурі великою мірою є присутній страх за свої ідеї і напрацювання, які можуть бути кимось викрадені, якщо їх ретельно не приховувати. На багатьох прикладах, зокрема на прикладі цього проекту, мав нагоду переконатись, що таке упередження є шкідливим. Звісно, небезпека, що хтось скористається твоїми ідеями, існує. Але, з іншого боку, чим більше ти ділишся з людьми своїми ідеями, тим більше маєш шансів отримати цінні підказки, поради чи навіть критику. Я вже отримав багато такого зворотного зв'язку, але планую продовжити ділитись з людьми своїми ідеями, щоб його отримати ще більше.

4. Ефект Медичі.

Книжка з однойменною назвою, декілька років тому стала однією з моїх улюблених. На прикладі цього проекту, я вже помітив, наскільки важливо є творити з людьми з інших галузей діяльності, іншим світоглядом, тощо. Нашим обмеженням часто є неспроможність подивитись на ту чи іншу ситуацію під іншим кутом зору. Тут варто зазначити, що приналежність до спільноти УКУ створює багато можливостей для таких перетинів. Бізнесмени, політологи, економісти, філософи – усі ці люди створюють унікальне середовище ділення досвідом і знанням.

5. Мати чіткий план і бути готовим до помилок

Станом на цей час я доволі добре уявляю, як планую втілювати проект. Проте мене також навчили розуміти, що попереду можливі численні несподіванки, а проект буде втілено, лише якщо я буду готовий, що не все заплановане здійсниться, що доведеться багато планів змінити, а від чогось взагалі відмовитись. І ключовим важелем, який формуватиме майбутнє проекту, будуть люди, для яких він повинен бути втіленим.

6. Партнерство.

Є чимало людей, які вже виконують певні завдання, які ми ставимо перед собою. Є також люди та організації, які торкаються нашої цільової аудиторії, але під якимось іншим кутом зору. Є також люди, які щиро вірять у важливість сім'ї і готові підтримати зусилля, спрямовані на цю цінність. Усі ці люди і організації можуть стати партнерами нашого проекту, тими, хто допоможе реалізовувати проект. Розуміння цього є значно продуктивнішим, аніж намагання всі питання вирішити самостійно.

7. Фінансові обрахунки.

Впродовж 20 останніх років, я працюю, намагаючись міняти світ на краще. Коли я йшов сюди на навчання, то надіявся навчитись робити це саме, але ще й ефективно. Одним із важливих елементів такої ефективності є фінансова складова, адже вона дає можливість забезпечувати якість заходів, планувати розвиток і забезпечує певний рівень свободи у прийнятті проектних рішень. З іншого боку, врахування фінансових показників дисциплінує, адже створює умови, коли кожен крок повинен бути ретельно зваженим і обдуманим. Працюючи над цим проектом, я почав це досить чітко розуміти, хоча попереду мене ще чекає чимало життєвих уроків. Проте навчання мені дало розуміння, де саме необхідно шукати відповідей.

8. А якщо не вдасться?

Дуже вірю в цей проект, але розумію, що не всі мої припущення обов'язково спрацюють. Може так трапитись, що для широко загалу наша

пропозиція виявиться нецікавою чи неважливою, попри всі зусилля. Тоді потрібно буде шукати вихід: взагалі відмовитись від проекту, чи творити нові напрямки його розвитку. Але думаю, що застосовуючи принципи дизайн-мислення потрібно все ретельно приготувати і бодай спробувати.

9. Важливо ставити високі цілі.

Коли я починав працювати на ідеєю проекту, то мав бажання втілити щось важливе і потрібне в межах одного приміщення одного з храмів Львова. Звісно, я також допускав думку про деякі активності поза цим приміщенням, але радше як виняток. Люди, з якими мав нагоду радитись, скерували мене на зовсім інше бачення. Тепер я мрію і планую глобальний проект, який пошириться принаймні на всю Україну. Насправді, це глибоко Боже бачення: важливою є конкретна людина, але якщо мріяти, то відразу про Безмежне Небо!

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ТА ДОПОМІЖНІ МАТЕРІАЛИ

1. FAMILIARIS CONSORTIO Апостольке послання Папи Івана Павла II, <http://catholicnews.org.ua/familiaris-consortio-apostolske-povchannya-svyatishogo-otcyu-papi-ivana-pavla-ii>
2. Адріан Сливоцький, Давид перемагає: дисципліна неспівмірної перемоги, <https://lvbs.com.ua/slywotzky/davyd/>
3. Дані статистики за 2017 рік, <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Гарі Чепмен, П'ять мов любови у подружжі, Свічадо, 2014
5. Клейтон М. Крістенсен та ін. Як ви збудуєте своє життя. – 2015
6. Міністерство молоді та спорту України, Дослідження «Молодь України – 2018», http://www.dsmsu.gov.ua/media/2019/01/08/9/Doslidjennya_broshyra.pdf
7. Папа Франциск, «Радість Любові» («Amoris Laetitia»), <https://synod.ugcc.ua/pub/files/7a378e0f36c2a85c.pdf>
8. Папа Франциск, Промова до кардиналів, https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/franciszek_i/przemowienia/konsystorz-rodz_20022014.html
9. Святе Письмо. Переклад о. Івана Хоменка, Свічадо, 2015
10. Том Келлі, Девід Келлі, Творча впевненість, Основи, 2017
11. Шептицький Андрей, Пастирські послання, Том1, Апріорі - 2012
12. Яцек Пуліковський, Як оздоровити подружжя, Свічадо - 2012

ДОДАТКИ

1. Фінансові розрахунки програм
2. Дослідження «Молодь України 2017»
3. Сім'ї Львівської області
4. Діти Львівської області
5. Жінки і чоловіки у Львівській області
6. Вік одруження у Львівській області
7. Інфографіка до Дня Матері
8. Структура населення Львівської області
9. Митрополит Шептицький про роль сім'ї для держави

Додаток 1. Фінансові розрахунки

Сімейний індивідуальний дизайн	2019				2020				2021			
	за одиницю	к-ість одиниць	сума	зростання цін%	к-ість одиниць	сума	зростання цін%	к-ість одиниць	сума	зростання цін%	к-ість одиниць	сума
модератор	350	2	700	105%	434	2	868		538,16	2	1076	
оренда приміщення (за 1 годину)	50	2	100	124%	52,5	2	105		55,125	2	110	
матеріали/канцтовари	0	1	0		0	1	0		0	1	0	
Кава-перева на 1 зустріч	50	3	150		52,5	3	158		55,125	3	165	
промоція (місяць/курс) (google, fb, insta)	0	1	0		0	1	0		0	1	0	
координатор	0	0	0		0	0	0		0	0	0	
непередбачувані витрати (+5%)	0	1	0		0	1	0		0	1	0	
Витрати на пару / учасника			950				1131				1352	
Податок 5%	0,05		48		0,05		57				0	
Загальні витрати на 1 учасника			998				1187				1352	
Очікуваний прихід, вартість	1000		1000		1000		1000		1000		1000	
Очікуваний прихід, вартість	1500		1500		1500		1500		1500		1500	
Очікуваний прихід, вартість	1700		1700		1700		1700		1700		1700	
Очікуваний прихід, вартість	2000		2000		2000		2000		2000		2000	
Очікуваний прихід, вартість	2200		2200		2200		2200		2200		2200	
Дохід при вартості	1000		3		-187		-352		313		148	
Дохід при вартості	1500		503		313		148		513		348	
Дохід при вартості	1700		703		513		348		661,5		648	
Дохід при вартості	2000		1003		813		648		813		848	
Дохід при вартості	2200		1203		1013		848		1013		1020	
Маржинальність			34		21		10		30		20	
					41		32		46		39	

Короти програми	2019				2020				2021			
	за одиницю	к-ість одиниць	сума	зростання цін%	за одиницю	к-ість одиниць	сума	зростання цін%	за одиницю	к-ість одиниць	сума	зростання цін%
визначення/файли	3000	2	6000	105%	3900	2	7800	124%	4950	2	9900	148%
оренда приміщення (за годину)	50	2	100	124%	52,5	2	105	101%	55,125	2	110	102%
матеріали/канцтовари	0	1	0		0	1	0		0	1	0	
Кава-перева на 1 зустріч	50	3	150		52,5	3	158		55,125	3	165	
промоція (місяць/курс) (google, fb, insta)	0	1	0		0	1	0		0	1	0	
координатор	0	0	0		0	0	0		0	0	0	
непередбачувані витрати (+5%)	0	1	0		0	1	0		0	1	0	
транспортні витрати на курс	0	0	0		0	0	0		0	0	0	
Матеріали/канцтовари	0	0	0		0	0	0		0	0	0	
Витрати на 1 учасника	3900		2365		4158		2640		4364		2741	
Податок 5%	198		115,25		88		208		121		97	
Загальні витрати на 1 учасника	4158		2480,25		4246		2848		4485		2838	
Очікуваний прихід, вартість	2800		5600		2800		5600		2800		5600	
Очікуваний прихід, вартість	3300		6600		3300		6600		3300		6600	
Очікуваний прихід, вартість	3900		7800		3900		7800		3900		7800	
Очікуваний прихід, вартість	4600		9200		4600		9200		4600		9200	
Очікуваний прихід, вартість	5000		10000		5000		10000		5000		10000	
Очікуваний прихід, вартість	5500		11000		5500		11000		5500		11000	
Очікуваний прихід, вартість	6000		12000		6000		12000		6000		12000	
Очікуваний прихід, вартість	6500		13000		6500		13000		6500		13000	
Очікуваний прихід, вартість	7000		14000		7000		14000		7000		14000	
Очікуваний прихід, вартість	7500		15000		7500		15000		7500		15000	
Очікуваний прихід, вартість	8000		16000		8000		16000		8000		16000	
Очікуваний прихід, вартість	8500		17000		8500		17000		8500		17000	
Очікуваний прихід, вартість	9000		18000		9000		18000		9000		18000	
Очікуваний прихід, вартість	9500		19000		9500		19000		9500		19000	
Очікуваний прихід, вартість	10000		20000		10000		20000		10000		20000	
Очікуваний прихід, вартість	10500		21000		10500		21000		10500		21000	
Очікуваний прихід, вартість	11000		22000		11000		22000		11000		22000	
Очікуваний прихід, вартість	11500		23000		11500		23000		11500		23000	
Очікуваний прихід, вартість	12000		24000		12000		24000		12000		24000	
Очікуваний прихід, вартість	12500		25000		12500		25000		12500		25000	
Очікуваний прихід, вартість	13000		26000		13000		26000		13000		26000	
Очікуваний прихід, вартість	13500		27000		13500		27000		13500		27000	
Очікуваний прихід, вартість	14000		28000		14000		28000		14000		28000	
Очікуваний прихід, вартість	14500		29000		14500		29000		14500		29000	
Очікуваний прихід, вартість	15000		30000		15000		30000		15000		30000	
Очікуваний прихід, вартість	15500		31000		15500		31000		15500		31000	
Очікуваний прихід, вартість	16000		32000		16000		32000		16000		32000	
Очікуваний прихід, вартість	16500		33000		16500		33000		16500		33000	
Очікуваний прихід, вартість	17000		34000		17000		34000		17000		34000	
Очікуваний прихід, вартість	17500		35000		17500		35000		17500		35000	
Очікуваний прихід, вартість	18000		36000		18000		36000		18000		36000	
Очікуваний прихід, вартість	18500		37000		18500		37000		18500		37000	
Очікуваний прихід, вартість	19000		38000		19000		38000		19000		38000	
Очікуваний прихід, вартість	19500		39000		19500		39000		19500		39000	
Очікуваний прихід, вартість	20000		40000		20000		40000		20000		40000	
Очікуваний прихід, вартість	20500		41000		20500		41000		20500		41000	
Очікуваний прихід, вартість	21000		42000		21000		42000		21000		42000	
Очікуваний прихід, вартість	21500		43000		21500		43000		21500		43000	
Очікуваний прихід, вартість	22000		44000		22000		44000		22000		44000	
Очікуваний прихід, вартість	22500		45000		22500		45000		22500		45000	
Очікуваний прихід, вартість	23000		46000		23000		46000		23000		46000	
Очікуваний прихід, вартість	23500		47000		23500		47000		23500		47000	
Очікуваний прихід, вартість	24000		48000		24000		48000		24000		48000	
Очікуваний прихід, вартість	24500		49000		24500		49000		24500		49000	
Очікуваний прихід, вартість	25000		50000		25000		50000		25000		50000	
Очікуваний прихід, вартість	25500		51000		25500		51000		25500		51000	
Очікуваний прихід, вартість	26000		52000		26000		52000		26000		52000	
Очікуваний прихід, вартість	26500		53000		26500		53000		26500		53000	
Очікуваний прихід, вартість	27000		54000		27000		54000		27000		54000	
Очікуваний прихід, вартість	27500		55000		27500		55000		27500		55000	
Очікуваний прихід, вартість	28000		56000		28000		56000		28000		56000	
Очікуваний прихід, вартість	28500		57000		28500		57000		28500		57000	
Очікуваний прихід, вартість	29000		58000		29000		58000		29000		58000	
Очікуваний прихід, вартість	29500		59000		29500		59000		29500		59000	
Очікуваний прихід, вартість	30000		60000		30000		60000		30000		60000	
Очікуваний прихід, вартість	30500		61000		30500		61000		30500		61000	
Очікуваний прихід, вартість	31000		62000		31000		62000		31000		62000	
Очікуваний прихід, вартість	31500		63000		31500		63000		31500		63000	
Очікуваний прихід, вартість	32000		64000		32000		64000		32000		64000	
Очікуваний прихід, вартість	32500		65000		32500		65000		32500		65000	
Очікуваний прихід, вартість	33000		66000		33000		66000		33000		66000	
Очікуваний прихід, вартість	33500		67000		33500		67000		33500		67000	
Очікуваний прихід, вартість	34000		68000		34000		68000		34000		68000	
Очікуваний прихід, вартість	34500		69000		34500		69000		34500		69000	
Очікуваний прихід, вартість	35000		70000		35000		70000		35000		70000	
Очікуваний прихід, вартість	35500		71000		35500		71000		35500		71000	
Очікуваний прихід, вартість	36000		72000		36000		72000		36000		72000	
Очікуваний прихід, вартість												

Нагненні зустрічі	2019			зростання цін%	10		20		30		2019	2020	2021
	за одиницю	к-ість одиниць	сума		10 учасни	витрати	20 учасни	витрати	30 учасни	витрати на 30 осіб			
Гість, подарунок	500	3	1500	105%	150	75	50	50					
оренда приміщення (за годину)	500	2	1000		100	50	33						
оплата праці координатора (за годину ку)	600	2	1200		120	60	40						
матеріали/канцтовари	5	1	5		5	5	5						
Кава-перева на 1 особу		1	0		0	0	0						
промоція (місяць/курс) (googl, fb, insta)	2000	1	2000		200	100	67						
Фото/відео зйомка (за годину)	700	2	1400		140	70	47						
непередбачувані витрати (+10%)			0		0	0	0						
транспортні витрати на курс	200	1	200		20	10	7						
консультації/бухгалтер					0	0	0						
					0	0	0						
Витрати на 1 учасника					735	370	248	7450	7823	8214			
Податок 5%					36,75	18,5	12						
Загальні витрати на 1 учасника					772	7717,5	389	7770	261	7822,5	8214	8624	
Очікуваний прихід, вартість	0					0	0	0					
Очікуваний прихід, вартість	0					0	0	0					
Очікуваний прихід, вартість	0					0	0	0					
Очікуваний прихід, вартість	0					0	0	0					
Дохід при вартості 2800 грн						-7717,5	-7770	-7823					
Дохід при вартості 3000 грн						-7717,5	-7770	-7823					
Дохід при вартості 3200 грн						-7717,5	-7770	-7823					
Дохід при вартості 3400 грн						-7717,5	-7770	-7823					
Маржинальність							#DIV/0!	#DIV/0!	%				

Додаток 2 Дослідження «Молодь України 2017»

МОЛОДЬ УКРАЇНИ – 2017

МІНІСТЕРСТВО
МОЛОДІ
ТА СПОРТУ
УКРАЇНИ

2017

ОМЕГА
Центр незалежних
соціологічних
досліджень

Портрет представника/ниці української молоді

2

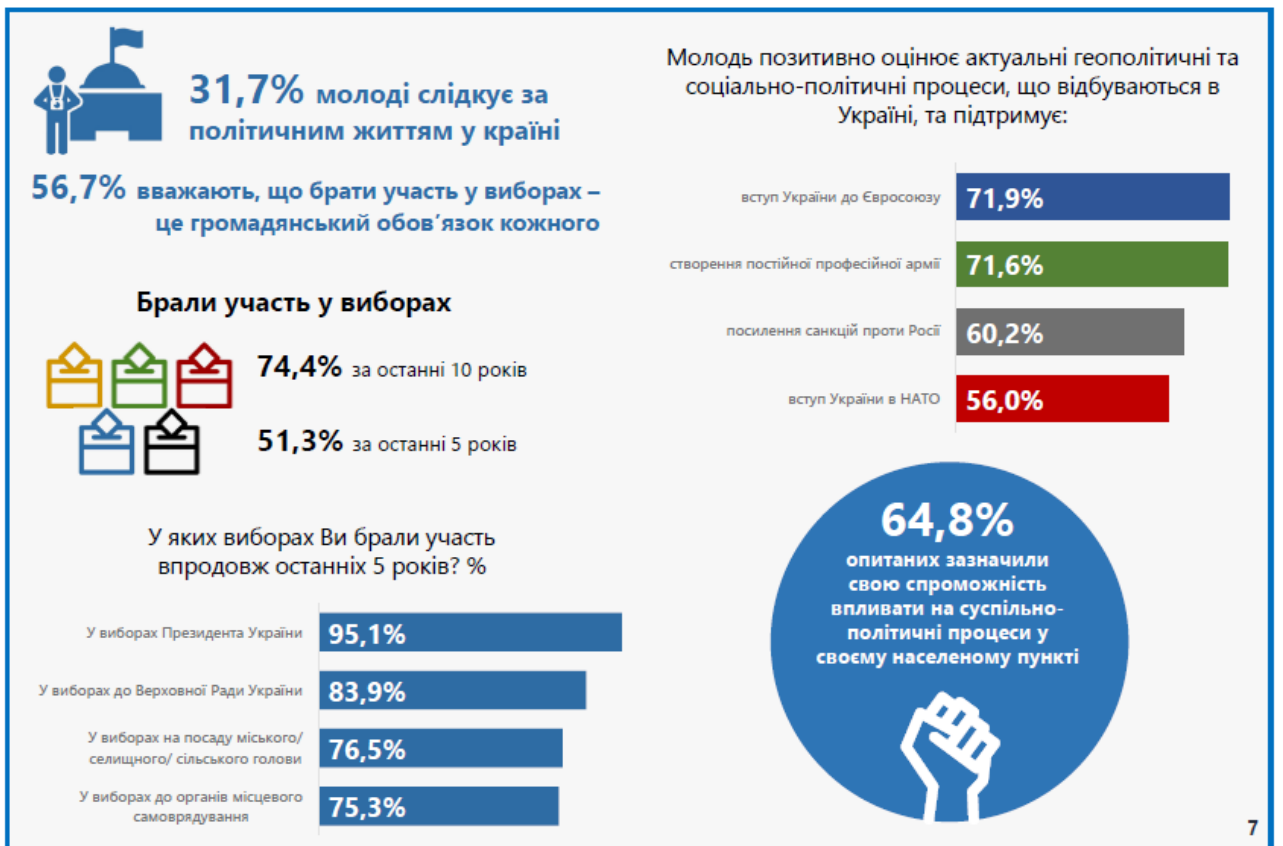
Портрет представника/ниці української молоді

3

Цікаві факти про настрої української молоді

Позитивно до реформи децентралізації влади ставиться – **55,6%** молоді

Більш обізнаною щодо реформи децентралізації в країні є молодь, яка мешкає на Півдні (**58,2%**) та у Центрі (**51,8%**) країни

12,7% молоді, яка відчула зміни пов'язані зі створенням та розбудовою об'єднаної територіальної громади, звертає увагу на покращення соціальної інфраструктури своїх населених пунктів та покращення якості культурно-просвітницьких заходів

Чи функціонують при місцевих органах влади Вашого населеного пункту молодіжні консультативно-дорадчі органи? %

Молодь може брати участь у діяльності об'єднаної територіальної громади наступним чином, %

8

48,8% молоді знає, що в країні відбувається реформа децентралізації

37% молодих людей готові особисто брати участь у процесі розбудови та розвитку своєї об'єднаної територіальної громади

Міська (**36,7%**) та сільська молодь (**37,7%**) рівною мірою має готовність особисто брати активну участь у цьому процесі

Найважливіші завдання щодо покращення інфраструктури громад на найближчі 3 роки – це ремонт/реконструкція/облаштування:

31,2% міської та **30,5%** сільської молоді вважає, що їх думка враховується при ухваленні рішень, які стосуються розвитку громади

9

Львівська область

До Дня сім'ї

15 травня 2019

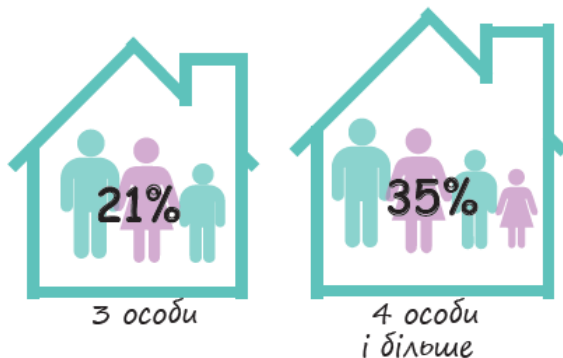
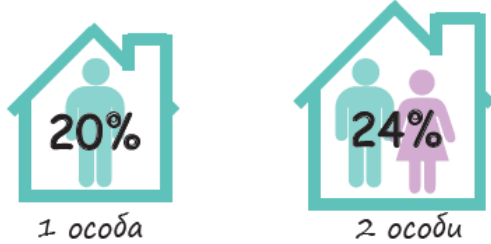
822
тис. сімей

14,8
тис. шлюбів
у 2018 році

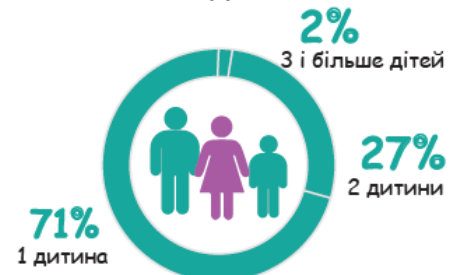

Середній розмір сім'ї
3 особи

Розподіл домогосподарств за їх складом

Розподіл домогосподарств з дітьми за кількістю дітей

Структура грошових витрат домогосподарств

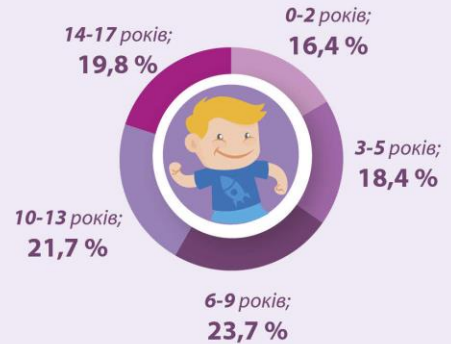
ДІТИ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

на початок 2018 року постійне населення
Львівської області становило

Розподіл дітей за віковими групами

23,7%
усіх дітей є
молодші школярі
у віці 6-9 років

у 2017 році всиновлено

55

дітей-сиріт і дітей,
позбавлених
батьківського піклування*

на кінець 2017 року

2 268

дітей були без батьківської опіки*

народилось дітей у Львівській області

38 693

найбільше

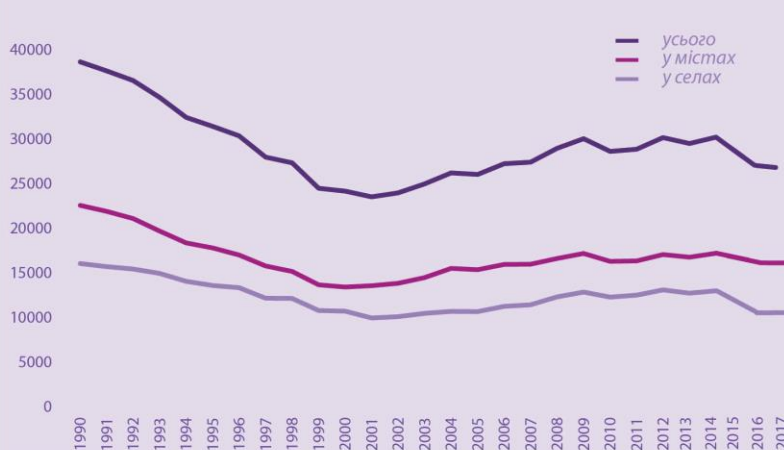
дітей народжується **влітку**
(у серпні 2017 року – **2 388**)
найменше – **взимку**
(у грудні 2017 року – **1 781**)

у 2017 році
відбулося **387** пологів
двійнятами
та **3** - трійнятами

серед дітей
народжених у 2017 році
переважають
первістки

кількість живонароджених у Львівській області

розподіл дітей за порядком народження
у матерів

найпоширеніші імена серед новонароджених

Софія
Анна
Вікторія

Відвідати
базу імен

Матвій
Максим
Артем

* Інформація Служби у справах дітей Львівської облдержадміністрації

Головне управління статистики у Львівській області, 2018

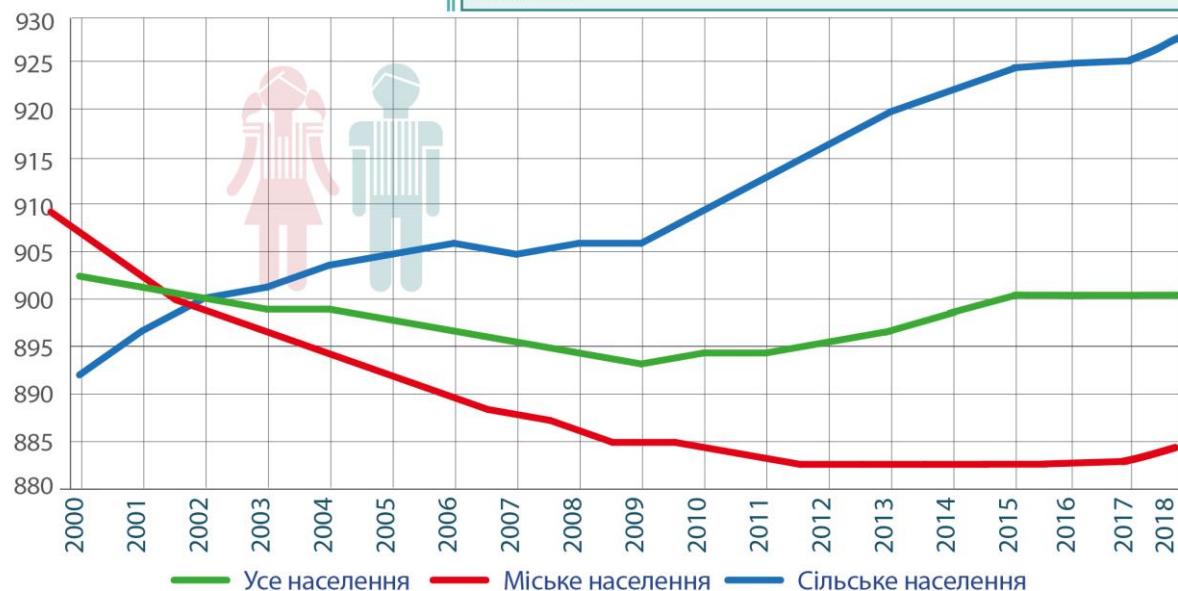
Додаток 5. Жінки і чоловіки у Львівській області

Жінки і чоловіки

На 1000 жінок припадає чоловіків,
на початок року

На початок 2018 року 53% мешканців Львівської області становили жінки та 47% - чоловіки. У середньому на 100 дівчаток народжується 106 хлопчиків.

Жінки живуть довше, ніж чоловіки: середня очікувана тривалість життя при народженні для жінок - 78 років, для чоловіків - 69 років. Ось чому в області на 10 жінок припадає у середньому 9 чоловіків.

Головне управління статистики у Львівській області, 2019

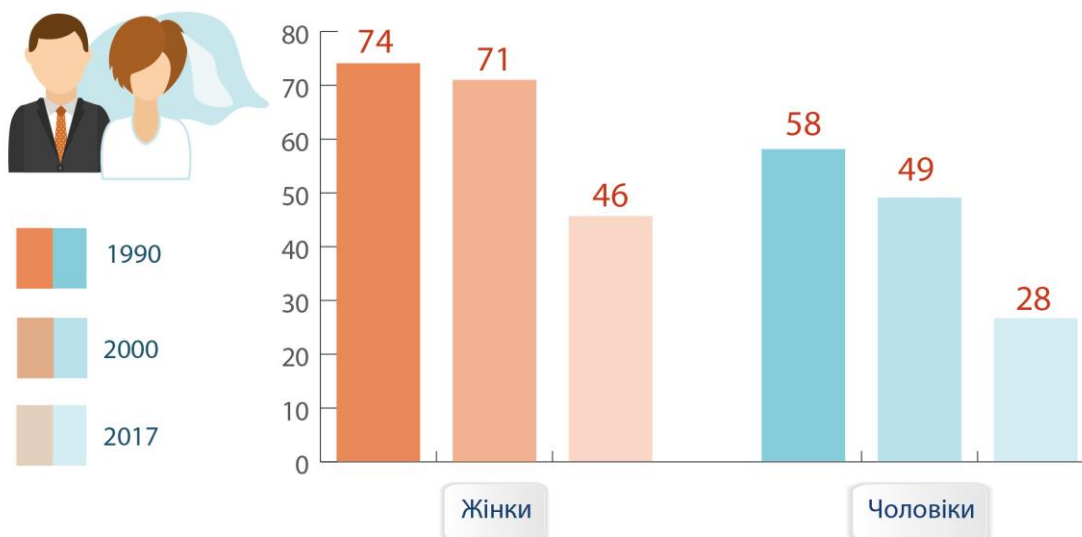
Додаток 6. Вік одруження у Львівській області

Одружуємося у більш зрілому віці

У 2017 році на Львівщині зареєстровано 16028 шлюбів. Середній вік одружених постійно зростає. У 2017 році він становив 30 років у чоловіків та 27 років у жінок.

Частка жінок та чоловіків, які одружилися у віці до 25 років, у % до загальної кількості одружених

Головне управління статистики у Львівській області, 2019

ДО ДНЯ МАТЕРІ

12 травня

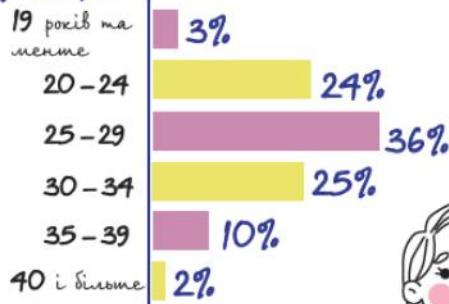
2019

У Львівській області:

1,3 млн. жінок

53% населення

Розподіл народжених за віком матерів у 2018 році

84% жінок – мам Матерали у 2018 році стали **23020** жінок

Середній вік жінки, що народила дитину у 2018 році

28 років

серед них: **730** двійням **12** трійням

Розподіл дітей за порядком народження у 2018 році

Народилось дітей у Львівській області

Розподіл матерів за кількістю народжених дітей

У розрахунку на 1000 жінок репродуктивного віку (15-49 років) у 2018 році

народилось **38** дітей

43 сільська місцевість **35** міські поселення

Додаток 8. Структура населення Львівської області

Головне управління статистики у Львівській області, 2018[©]

УДК 252.3:173.7

Б. М. Тимчишин,
доктор богослов'я, науковий співробітник Українського католицького університету

МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ ПРО РОЛЬ СІМ'Ї У ДЕРЖАВОТВОРЧОМУ ПРОЦЕСІ

У статті проаналізовано погляди митрополита УГКЦ Андрея Шептицького на роль і місце, родинного елементу в процесі розбудови Української державності. Розглянуто також наслідки, які впливають з такого розуміння Батьківщини, для сучасного українського суспільства

Ключові слова: митрополит Андрей Шептицький, сім'я, Батьківщина, Бог, патріотизм, виховання, суспільство.

Митрополит Андрей Шептицкий о роли семьи в процессе становления государственности

В статье дан анализ элемента семьи, как ячейки общества, в процессе образования Родины главных перспектив и проблем государственного устройства. Рассмотрены возможные последствия, которые возникнут в обществе без истинного понимания Родины

Ключевые слова: семья, Родина, Бог, патриотизм, воспитание, общество.

Metropolitan Andrew Sheptytsky about a family aspect in a life of the country formation

The article analyzes the family element in the Fatherland-country formation process, main perspectives and difficulties of the country formation. Was looked at the possible consequences, which community may have without holding the true understanding of the Fatherland.

Key words: Metropolitan Sheptytsky, family, Fatherland, God, patriotism, education, community.

Співставляючи державотворчі аспекти держави з життям сім'ї, Митрополит Андрей Шептицький у своїх глибоких роздумах звертає увагу на те, що творить сім'ю та спільноту як таку. Перш за все, чітка різниця між організмом та організацією має бути зроблена. Таким чином, "Організм, твір природи, живе, розвивається і діє грою природних сил, що в ньому, і тільки в ньому, знаходяться. А організація є твором людських рук" [27, с.4]. Лише ті організації продовжують своє існування, що співдіють та наслідують природну структуру. Отож,

© Б. М. Тимчишин, 2010

“Такою організацією-організмом є родина, утворена волею й умом людини, але утворена по силам природи і згідно з її законами. Такою організацією-організмом є громада, себто злука людей, що живуть в одній місцевості та зв’язані зі собою сусідством і спільнотою багатьох потреб і інтересів. Вона є твором людей, але так пристосованим до людської природи, до внутрішнього напрямку її сил, її потреб, що є майже організмом. Звідси родина і громада є, сказати б, протиплязмами, первісними клітинами, з яких складається людська суспільність. Обі ці організації будуть тим сильніші, чим більше будуть уважувати природу та її закони... ” [27, с.4].

В розумінні Шептицького ціле суспільство творить одну велику родину де кожна особа є споріднена з іншою, особливо в сім’ї котра є найменшою клітиною держави. Так, “усе, що відбувається в цьому організмі, визначає долю і напрямок суспільства” [2, с.11].

Починаючи своє представлення державотворчого аспекту з природного аргументу, Шептицький розумів, що таке свідчення буде перекопувати не лише вірних, але і тих хто ще не знає Бога. Спостерігаючи за природою, чоловік легко може прийти до розуміння, що все в природі має свій порядок; і як довго творіння є в гармонії з природою воно має своє майбутнє. Подібно сім’я має живу структуру порядку за яким і мусить жити, “бо родинний порядок є основою цілого суспільного ладу” [7, с.19].

Приймаючи природний порядок у всій вселенній, людина також знаходить моральні закони, які стосуються всіх людей, цілого людства. В царину цього закону входить і родинна інституція “зобов’язанням (контрактом) морального закону” [7, с.21]. Іншими словами –природний закон також зобов’язує сім’ї нехристиян. Згідно нього, подружжя єдність є спільною згодою чоловіка та жінки і зв’язує їх до певних обов’язків та надає певні права [7, с.21].

Наслідуючи природний закон, одна особа з подругів має керувати, а інша покійно коритися. Наслідуючи сімейну структуру, держава має мати своїх провідників, де решта співгромадян, коли урядовці виконують свої обов’язки, мають підчинятися їхньому проводу. Звершеним прикладом Божої влади тут на землі є влада Ісуса Христа. Він, будучи правдивим Богом та правдивим чоловіком, ділиться своєю владою з людьми. Проблиском участі людей у владі Христа є той знак, що влада сама у собі має багато різних ділянок, що у своєму порядку використовується у багатьох різних гілках. Таким чином, “мало не кожний християнин у якійсь мірі супроти когось має в руках частинку Христової влади, а безумовно кожний християнин є підвладний не одному, а

багатьом представникам Христової влади в різних напрямках чи боках життя; звідси то поняття влади й підчинення їй є щоденним і дуже фундаментальним поняттям у житті людини” [13, с.194].

Вся влада, в тому числі і політична, в усіх своїх постановах та законах мусить найперше шукати волі Божої. Беручи це до уваги, людина завжди бачитиме добро і зло, тому що її знання походитиме від непомильного джерела – Бога. Шептицький чітко відкидає ті ідеї, що відмежують моральність від політичного життя, і так бачать нормальним існування будь-якого гріха що особа вчинила, чинить, чи буде чинити в ім'я політики. Такі ідеї приводять суспільство до вседозволеності у всьому, а так до відкинення будь-якого порядку [23, с.298]. Навіть тоді, коли б якийсь позитивний зиск був принесений такою політичною вседозволеністю одній з гілок влади, все ж таки зло було б заподіяне для цілого суспільства. Замість того, щоб приносити Боже благословення для громадян держави, держслужбовці руйнували б повагу суспільства до Божих заповідей. Такі політичні діячі навіть не підозрюють засудження котре стягають на себе, як і на ціле суспільство [5, с.336].

Отримуючи владу до керування, державні діячі повинні не забувати про велику відповідальність котру беруть на себе. З моменту обрання вони говорять в ім'я держави –Батьківщини. Вся їхня діяльність має бути подібною до діяльності доброго батька [19, с.490]. Одночасно, Митрополит Андрей остерігає від поганського бачення влади, про котру так говорить Христос: “Ви знаєте, що князі народів панують над ними, а вельможі гнітять їх” (Мт. 20:25). У такій владі вбачається панування, нагнітання та принижування власних співгромадян. Більш конкретніше про такого роду панування описано в Євангелії від Луки, де окреслюється його як: самолюбне дбання про власне добро, пошук шляхів до втримання влади назавжди, користливість, бачення себе кращим за інших, і в додаток всього того –заохочувати щоб інші вважали таке панування добродійністю до них [13, с.194]. Таке розуміння влади ніколи не принесе користі людям, як і самому урядовцю. Всі постанови будуть проігноровані, громадська повага та послух до держслужбовців будуть зневажені. Будь-який вплив авторитет в суспільстві буде понижений, а то й цілком пропаде. І це все як наслідок власного егоїзму [16, с.139]. Тому Шептицький знову і знову повторює:

“Ніяка зверхність чи влада не є християнською, якщо не є бодай слабим відблиском Божого вітцвіства, якщо не є дбайливою провідницею співгромадян, що веде до християнської любови. Державна влада, в якому небудь ступені чи в руках яких небудь людей, повинна бути оживлена духом батьківської любови та материнської дбайливости про

добро громадян та про спільне добро цілоти... Де тієї любови... немає... там вона не є образом неба” [25, с.378].

Для того щоб зберегти гармонію устрою в суспільстві, громадяни зобов'язані слухатися та виконувати постанови котрі влада затверджує. Підпорядкування особи цим справедливим постановам є дуже важливим елементом в суспільному житті; навіть сам Закон Божий вказує християнинові тримати ці постанови у своєму серці [18, с.175]. Коритися постановам влади, в ніякому разі не означає залежність від людини; це точніше кажучи, обов'язок коритися Богові та Його волі, що проголошується владою [16, с.140].

Говорячи про покору перед постановами державних діячів, Шептицький в ніякому разі не вказує на пасивне коріння. Якщо влада, як голова родини, не виконує своїх обов'язків щодо захисту та добробуту власних співгромадян держави, громадяни мусять діяти [16, с.141]. Митрополит Андрей сам дає приклад непокори сумління до діяльності влади. Це чітко окреслено в його листах, наприклад: протест проти пацифікації (1930) [4, с.1], звернення єпископів УГКЦ з приводу голоду в Україні (1933) [15, с.841], або ж лист-протест до Гімлера щодо винищення євреїв (1942) [29, с.9-10]. Більшовицький режим взагалі порівнює з тоталітарним режимом, у якому відсутні будь-які правдиві державотворчі складові частини. Їхня мета полягає в пригніченні громадян та накиданні страху, що є протилежним до державотворчих елементів. Суспільство розглядається як механізм-машина котре не має власних правів та потреб [28, с.217]. Позатим, опозиційність Шептицького проти Радянського комунізму базувалася не на ненависті, але на позитивно соціально-етнічних цінностях, що нищилися режимом: справедливість до бідних та страждаючих, свобода релігійного віроісповідування, та демократичності влади [1, с.94].

В роздумах Митрополита Андрея, держава перш за все має будуватися на повазі права кожної особи та родини. Має бути встановлено повагу та захист прав кожної особистості, навіть в тих випадках, коли несправедливість є нанесена в сім'ї, але одночасно держава ніколи не може тиснути на контролювання чи втручання у внутрішній устрій суспільності родинної, що є клітиною державного суспільства [18, с.151]. Турбуючись про добро родини, влада укріплює силу власної держави. Лише сильні держави мають майбутнє і продовжують існувати. Де інституція родини починає занепадати, помалу але з впевненістю держава починає свій крок до самознищення. “Тому боронім родину перед злом, працюймо над тим, щоб оздоровити ті родини, які неправильно побудовані і неправильно розвиваються. Християнська родина – це

школа християнського життя, але й школа суспільного, народного та всенародного життя,” [21, с.377] – навчає Шептицький.

Говорячи про роль влади у житті родини, Митрополит також окреслює першочерговість родини у вихованні дітей. Багато різних владних систем хотіло б забрати від батьків право на виховання і так тримати його у власних руках, тобто бути єдиним джерелом формування особистості. Та не так це має бути. Виховання є благородним вчинком, що веде особу до Бога і праці для інших. Тому, з батьківською любов’ю Шептицький звертається до вчителів:

“Ви, що працюєте безпосередньо над вихованням молодіжи, старайтеся о просвічене їх розуму, но не менше о ублагороднене їх сердець. Давайте молодіжи таку просвіту, котра би їх научила не лиш теорії, але також і практики життя. Учіть їх жити... Нехай вже молоді діти учаться любити свою землю, нехай учаться діти при ній працювати... Виробляйте в молодіжи самостійність, індивідуальність, учіть їх на себе більше числити, ніж на других, не оглядатися на поміч правительства і краю, але власною ініціативою дороблятися самостійного бити” [24, с.193].

Навіть, коли інтелектуальний розвиток дітей є покладений на школу, батьки й на далі залишаються при виборі куди посилати дітей вчитися. Це право надається їм природнім законом, бо учні перш за все є їхніми дітьми, а тоді вже громадянами. Таким чином, дитина залишається під батьківською опікою до поки не виросте. Батьки мусять вибирати та наполягати на усесторонньому вихованні дитини в школі [24, с.193].

Добро родини-суспільства можна досягти лише в тому випадку, коли моральний порядок є присутнім у ньому. Василь Чамарник підкреслює це у творчості Митрополита Андрея: “Лише мораль, етика та духовні ідеали, будують суспільний лад... Для Митрополита є неможливо побудувати добробут та справедливі відносини, якщо кожна особа вважатиме мораль за приватну справу та будуватиме власну ієрархію цінностей” [6, с.112]. Є неможливо визначити моральні ідеали, бо людська природа є слабкою і завжди є тенденція до власного егоїзму. Вивисуючи “я”, особа ставитиме власне добро на першому місці; а “мораль не може залежати від окремої людини, а для побудови доброго суспільного ладу ‘...мусить бути законом Божим...’” [6, с.112].

Коли нормативи є установлені в родині-суспільстві, всі його члени мають працювати для загального добра. Кожна особистість є покликана Богом до праці. Робота, що виконує Людина, є важливим чинником у її житті. Від заробітної платні, що отримує вона, залежить власне життя і життя цілої сім’ї. Людська заощадженість дає можливість

особі заробити капітал [3, с.79]. Так, Шептицький не відкидає права на приватну власність, але вказує на її важливість:

“Інституція приватної власності повинна бути захищена, бо лише вона може забезпечити спокій у спільноті. Людина має великий стимул працювати, якщо її майно перейде у власність її дітей. Посідаючи майно, власник не лякається майбутнього, а впевнений за добробут своєї родини” [6, с.111].

З поміж усіх володінь, якими користується людина, Митрополит виділяє важливість землі. Хто має у власність землю, той буде насолоджуватися її дарами як винагороду за працю власних рук. Така сім'я, навіть в скрутні економічні часи, буде мати поживу на столі [18, с.149]. Одночасно, Шептицький пригадує на те, що гармонія повинна притримуватися у суспільстві-родині. Багаті мають право на приватну власність, але одночасно це право вказує на обов'язок дбання про тих осіб, хто є менш економічно захищеними. Цей обов'язок допомоги іншим знаходить свій відгомін у християнській чесноті любові ближнього [28, с.225].

Присутність Божого Закону є обов'язковою і в економічній площині. Лише ті нації сильні та розвиваються, де ціле суспільство користує. Іншими словами, чинник котрий є визначником багатства держави не полягає у тому, що декілька осіб мають великий капітал, але той, що всі верстви населення мають однакові умови до досягнення ресурсів. Рівні досягнення ресурсів можливі в тому середовищі, де моральний порядок є присутнім, де дотримується баланс між правами та обов'язками [20, с.8].

Виконуючи тяжку фізичну працю, громадяни держави мають пам'ятати про обов'язок дбання за власне здоров'я. Особисте здоров'я людини є однією з умов духовного добра особи. Фізичне та духовне здоров'я пов'язані між собою. Аморальність “всегда або дуже часто підкопує і нищить здоров'я... Нарід неморальний веде сам себе на певну загладу...” [26, с.3].

Характеризуючи всі елементи, що творять спільне добро нації чи держави, Митрополит Андрей підкреслює найважливіший фактор формування, що будує Батьківщину і об'єднує усіх громадян в одну державу, приносить розвиток суспільству та вказує на майбутнє. Це є ніщо інше як патріотизм, який людина розвиває стосовно своєї Батьківщини та її громадян. Шептицький вказує на те, що така безкорисна любов особи, яка є в сім'ї, наступно торкається нації чи Батьківщини [16, с.130].

Не лише любов Бога зобов'язує християн до любові Батьківщини, але і спільні цінності також. До таких цінностей належить: мова якою громадяни спілкуються, традиції котрі разом зберігають, земля на території

котрої живуть, спільна історія яку творять, українська кров яка тече у венах кожного. До того ж: спільне добро котре всі проповідують, спільне майбутнє до котрого всі прагнуть, спільні бажання та потреби котрими всі діляться, як і спільні страждання та лихоліття котрі мають пережити [16, с.130]. Таким чином, кожен громадянин покликаний плекати та захищати всі ці речі котрі належать до спільного добра. Іншими словами, кожен громадянин має бути патріотом власної Батьківщини [20, с.15].

Дивлячись поверхнево на значення слова патріотизм, може видається, що легко є бути патріотом власної держави; наче правом народження у державі автоматично стаєш її патріотом. Тоді, патріотизм сам по собі є чеснотою котра без будь-яких сумнівів несе шляхетність до особи. Проте так не є. Треба багато посвяти та праці від особи для того, щоб стати справжнім патріотом [8, с.641]. Зрілість християнського патріотизму зароджується та розвивається у любові. Вияв цієї любові відчувається не тільки через почуття та бажання котрі особа має, але найперше через вчинки особи; своїми вчинками та поведінкою до інших громадян держави стає учнем Ісуса Христа [12, с.56].

Бог сотворив людину у спільноті та для спільноти, соціальне єство для соціального життя. Крім цього, було показано шлях досконалости через самопожертвування заради інших. Прикладом є Син Божий, хто дав своє життя в жертву на спасіння цілого людства. Так, “християнин уважає ціле життя за службу Богові та вітчизні” [9, с.110]. Як служачи Богові особа виконує свій християнський обов’язок, так служачи Батьківщині особа виконує свої суспільні обов’язки. Кожна людина є покликана Богом до служіння йому в тому чи іншому стані (неодруженому чи подружньому, мирянському чи релігійному) і одночасно, та ж особа, отримує ті чи інші таланти від Бога. Розвиваючи власний талант, обирається професія. Тому,

“Де в якій суспільності, як чим хто є, – чи то лікар, адвокат чи робітник, хлібороб чи вчитель, купець чи священник – кождий робить, що до нього належить, і совісно, і так, як знає найліпше, і що має сил до того, – там, певно, для добра загалу кождий служитиме такою роботою, яка дійсно щось значить і з якої щось путнього мусить таки вийти, – де кождий не тільки є на своїм місці, але, за ласкою Божою, – без якої нічого доброго не мож зробити, – зміряє в цілім своїм життю до щораз ліпшого, там нікому не відмовить Господь Свого благословенства: кождий щасливим себе буде там чути не тільки за спокійної та чистої совісти, але й задля життя, посвяченого праці й любові до ближнього” [10, с.20].

Митрополит Андрей закликає всіх патріотів до посвяти у праці яку вони виконують. Ця посвята повинна бути присутня у всіх сферах люд-

ського життя – у дома в сім'ї, на роботі з колегами, в постановах тих хто керує державою. Іншими словами, кожна особа, малий чи старий є покликаний бути ретельними у виконанні найменших речей. Така посьвята в суспільстві приносить користь не лише співгромадянам (батьки навчають дітей усього, що їм потрібно у житті, вчителі доносять та пояснюють науки до студентів, лікарі лікують пацієнтів та допомагають пізнати причину хвороби), але і є невідомою частиною прогресу. Без посьвяти та прогресу, громадяни житимуть в багато гірших умовах, що призведуть до цілковитого знищення добра. З іншого боку, де посьвята та прогрес є присутні, навіть в малій формі, там нова епоха починається [11, с.42].

Кожен християнин має бути патріотом власної держави, і це не лише на словах, але і на ділі. “Любіть всі своє, свого тримайтеся і про своє дбайте, але стережіться ненависти, бо ненависть – се чувство нехристиянське” [20, с.16]. Головним завданням патріотизму є вказувати та провадити людей до розуміння, що їхня сила у єдності. Правдивий патріот вірить в розвиток власної держави через єднання всіх громадян кругом однієї ідеї та єдиного підходу до неї [16, с.138]. Кличучи до єдності, Шептицький попереджає про внутрішні конфлікти котрі замість того щоб об'єднувати людей у боротьбі проти спільного зла, приносять розчарування у суспільство. Такі конфлікти дають можливість ворогові знищити Батьківщину. Особа котра провокує їх або ж підтримує, нищить репутацію та життя її громадян [22, с.176].

Висвітлюючи правдиве розуміння патріотизму, Митрополит Андрей застерігає проти фальшивого розуміння, котре так часто починалося проявлятися в національному житті не лише поміж старшими, але і молоддю. До фальшивого патріотизму належить ненависть до інших держав і того, що є притаманним їм. Вбивство заради Батьківщини в ніякому разі не відрізняється від вбивства невинної особи. Коли, останній вчинок кличе про помсту Бога, так само і перший. Шкоди, що завдає політичне вбивство, є шкодою не лише для того хто чинить, але і шкодою для цілого суспільства, родини вбитого, і не дай Боже – душі вбитого. Шептицький закликає всіх до осудження політичного вбивства. Зло ніколи не приносить користі Батьківщині [17, с.225].

Кожен, дорослий громадянин Батьківщини мусить вважати на те, щоб не дати поганий приклад іншим, особливо молодим. Керівники держави, ніколи, не можуть використовувати молодих у політичних інтригах, особливо з закликом до самопожертви власного життя заради державного життя. Це насправді не є самопожертвою, а радше криміналом: “Злочин є завжди злочином, що святій справі не можна служити

закривавленими руками. Не перестанемо твердити, що хто деморалізує молодь, той злочинець і ворог народу” [14, с.30]. Молодь мусить уважно розвивати у собі правдивий патріотизм. Ніякі людські переконання чи пропозиції не можуть оправдати порушення Божого Закону. Тому, молодь має бути уважною, бо “можуть прийти хвилини, в яких будуть Вам, молодим, радити поступування противне вашій совісті й Божому закону, в таких хвилях поступайте завжди як християни, вірні й послухні Божому закону” [22, с.178].

Список використаної літератури:

1. Кравчук А. Реабілітація моральних вартостей на Україні і справа Митрополита Андрея Шептицького // Сучасність. – 1990. – № 11 (355). – С. 92-99.
2. Крупач Т. Родина – відблиск неба // Газета «Арка». – 2001. – № 21 (31). – С. 11.
3. Рибак Ю. ‘Рерум Новарум’ та Митрополит Шептицький // Дзвони. – 1980. – № 3-4 (114-115). – С. 75-84.
4. Розмова з Високопреосвященним Митрополитом Андреем // Діло. – 1930. – 7 жовтня. – С. 1.
5. Соборне послання Андрея Шептицького, Константина Чеховича, Григорія Хомишина (Львів, 1908) // Митрополит Андрей Шептицький: Життя і Діяльність. Документи і Матеріали 1899-1944. – Т. III: Церква і душпастирство. Пастирські листи і послання 1901-1914 / Упор. І. Костюк. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2000.
6. Чамарник В. Соціально-економічна концепція Митрополита Андрея Шептицького: Матеріали наукової конференції, присвяченої 100-річчю від часу введення на митрополичий престіл у Львові Слуги Божого Андрея Шептицького / Упор. І. Герета. – Тернопіль: СМП “Астон”, 2002. – 256 с.
7. Шептицький А. Християнська родина (Жовква, 1900) // Митрополит Андрей Шептицький. Життя і діяльність. Документи і матеріали 1899-1944. – Т. II: Церква і суспільне питання, кн. 1: Пастирське вчення та діяльність / Упор. А. Кравчук. – Львів: Місіонер, 1998. – 570 с.
8. Шептицький А. Відповідь на анкету “Pszeglądu Powszechnego” про українсько-польські відносини (Львів: 1916) // Митрополит Андрей Шептицький. Життя і діяльність. Документи і матеріали 1899-1944. – Т. II: Церква і суспільне питання, кн. 2: Листування / Упор. А. Кравчук. – Львів: Місіонер, 1999. – 1096 с.
9. Шептицький А. До вірних (ЛЖЕВ: 15 січня 1934, 2-10) // Митрополит Андрей Шептицький. Твори – Орега (морально-пасторальні). – Рим: Український Католицький Університет, 1983. – 548 с.
10. Шептицький А. До духовенства та вірних із закликом до єдності і солідарності (Рим: 12 липня 1923) // Митрополит Андрей Шептицький.